Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ δια τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932— ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια δεκαπ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 41ος | *Ἀθῆναι, 10 Νοεμβρίου 1934* | *Ἔτος 56ον.—Ἀριθ. 50*

ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ ΜΙΑ ΦΟΡΑ!

ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος)

ΣΚΗΝΗ Γ'

Φίλιππος, Λιλίκα, ὁ Γίγαντας.

Φίλιππος, *συνεχίζοντας μιὰ ἀρχινισμένη συζήτηση*: —Ἐσὺ τὸ τρόμαξες τὸ ἄλογο μὲ τὶς φωνές σου.

Λιλίκα, *διαμαρτύρεται*: — Μὲ τὶς φωνές μου; Ποῦ τὶς βρῆκες τὶς φωνές; Ἐγὼ τῆς εἶπα «Καλησπέρα, Σπίθα μου» καὶ ἑτοιμαζόμουν νὰ μπῶ μέσα στὸ σταῦλο, ὅταν ἐσὺ τὸ ἔβαλες στὰ πόδια χωρὶς καμμιὰ αἰτία.

Φίλιππος : — Ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνο. Δὲν τὴν ξέρεις ἐσὺ τὴ Σπίθα. Ἂν δὲν σὲ τραβοῦσα θὰ σοῦ ἔδινε μιὰ κλωτσιά.

Λιλίκα :—Πὲς πῶς φοβήθηκες στὰ καλὰ καθούμενα. Μόλις πάτησες τὸ πόδι σου στὸ σταῦλο ἄρχισες νὰ τρέμῃς.

Φίλιππος :—Ἐγὼ φοβήθηκα; Γιὰ σένα ἔτρεμα, δυστυχισμένη. Ἂς μὴν ἤσουν ἐσὺ καὶ θάβλεπες. (*Ἐκεῖ ποὺ περπατάει ἀντικρύζει τὸν Πέτρο καὶ βάζει μιὰ φωνή*). Θεούλη μου, τί εἶναι τοῦτο; Τί θέλει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

Ὁ Γίγαντας : —Χάν! χάν!.. χάν!..

Λιλίκα, *τὸν πλησιάζει μὲ περιέργεια*:—Κανένας ζητιάνος θὰ εἶναι. Τί θέλεις, καλέ μου ἄνθρωπε;

Ὁ Γίγαντας : — Χάν! χάν!..

Φίλιππος, *ἁρπάζοντας τὴ Λιλίκα ἀπ' τὸ μπράτσο καὶ ὑποχρεώνοντάς την νὰ τραβηχτῇ πίσω*: —Ἔλα δῶ, δὲν ξέρεις μὲ ποιὸν ἔχουμε νὰ κάνουμε. Γιὰ κοίτα τὸν πῶς τρέμει!

Λιλίκα, *μὲ συμπόνια*: - Θὰ κρυώνῃ ὁ κακομοίρης.

Φίλιππος : — Μὲ τὴ ζέστη ποὺ κάνει! Καὶ μὲ τὴν προβιὰ ποὺ φορεῖ!

Λιλίκα : Θάχῃ πυρετὸ ὁ καϊμένος. Πᾶμε στὴ γιαγιὰ νὰ ζητήσουμε λίγο κινίνο. (*Κοιτάζοντας τὸν Φίλιππο*). Κι' ἐσὺ ὅμως τρέμεις.

Φίλιππος, *χτυπώντας τὰ δόντια του*:—Ναί, δὲν αἰσθάνομαι καὶ πολὺ καλὰ τὸν ἑαυτό μου. Ἔχεις δίκιο, κάνει κρῦο. Πᾶμε μέσα.

Λιλίκα:—Γιὰ ρώτησέ τον τί θέλει. Παράξενα μοῦτρα ἔχει. Ποῦ νὰ εἶναι ἄραγε ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μίνα.

Φίλιππος : — Θὰ τοὺς ξεπάστρεψε. (*Σιγανά*). Εἶναι κακοῦργος, εἶναι φοβερὸς ληστής. Εἶδα τὴ φωτογραφία του στὴν ἐφημερίδα τοῦ παπποῦ. *Εἶχε ἕνα γένι ἴδιο σὰν κι' αὐτόν, κι' ἕνα μικρὸ κεφάλι κι' ἕνα κορμὶ ἀτέλειωτο.*

Λιλίκα, *ποὺ ἀρχίζει κι' αὐτὴ νὰ φοβᾶται*: Λὲς νὰ τοὺς σκότωσε ὅλους; Καὶ τὴν Κατερίνα;

Φίλιππος :— Χμ, ξέρω γώ; Δὲν ἀκούω κανέναν. Μπορεῖ νὰ τοὺς ἔχῃ χώσει σὲ κανένα σακκί. Μὴν πᾶς κοντά του, γιὰ τώρα ἔρχεται κατὰ πάνω μας.

Λιλίκα :—Τὰ μάτια του ὅμως δὲν εἶναι ἄγρια. Περίεργο πόσο μοιάζουν μὲ τοῦ... (*Δὲν τελειώνει τὴ φράση της, γιατὶ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Φίλιππος πανικόβλητος, ἐπειδὴ ὁ Γίγαντας ἦρθε κοντά τους, τὴν ἁρπάζει ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὴν τραβάει*).

Φίλιππος : —Βοήθεια, βοήθεια! Μπάρμπα-Γιάννη βοήθεια! (*Τὸ βάζει στὰ πόδια παρασύροντας καὶ τὴ Λιλίκα*).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Πέτρος, Μίνα, Τοτός.

Μίνα, *βγαίνοντας ἀπὸ τὸν κρυψώνα της*:—Γέλια ποὺ ἔκανα! Χά, χα, χά! Παλληκάρι μιὰ φορὰ ὁ ξαδερφούλης μας!

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ 1935

ΕΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ «Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ»

(Ἴδε προκήρυξη σ' αὐτὸ τὸ φυλλάδιο, σελ. 597)

Πέτρος, *κατεβάζοντας τὸν Τοτὸ ἀπὸ τοὺς ὤμους του* :—Κόντεψα νὰ σκάσω ἀπὸ τὴ ζέστη. Μπράβο, Τοτό μου, ὡραῖα ἔπαιξες τὸ μέρος σου.

Μίνα, *ἀγκαλιάζοντας τὸν Τοτό*:— Εἶσαι γιὰ φίλημα. Γρήγορα τώρα νὰ μαζέψουμε τὰ πράγματα, γιατὶ ὅπου νάναι θὰ γυρίσουν πίσω.

Πέτρος, *συλλογισμένος* : — Ὁ μπάρμπα-Γιάννης μπορεῖ νὰ ἔρθῃ. Οἱ ἄλλοι ὅμως; Πολὺ παράξενο θὰ μοῦ φαινόταν. Ἂς εἶναι, ἂς κάνουμε γρήγορα.

(Βιαστικὰ τὰ παιδιὰ ξεμασκαρεύονται. Ὁ Πέτρος μεταφέρει στὸ σπίτι τὰ ροῦχα, ἐνῶ ἡ Μίνα παίρνει ἕνα βιβλίο στὸ χέρι).

Μίνα : — Νά, Τοτό, κοίταξε τὶς ζωγραφιές. Ὅταν ἔρθει ὁ μπάρμπα-Γιάννης πρέπει νὰ φαινόμαστε πὼς δὲν ξέρουμε τίποτε

Τοτός :—Νάτος ὁ λῃστής!

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Οἱ ἴδιοι, Μπάρμπα-Γιάννης

Μπάρμπα-Γιάννης, *μὲ μιὰ ἀξίνα στὸ χέρι καὶ μὲ ὕφος πολὺ ἀνήσυχο* :— Τί μοῦ εἶπε ὁ κύριος Φίλιππος; Πῶς μπῆκε λέει ἕνας λῃστὴς μέσα στὸ σπίτι; Ἐσεῖς τὸν εἴδατε καθόλου; Ἕνας γέρος, λέει, ψηλὸς ἴσαμε κεῖ ἐπάνω μὲ κάτι μεγάλα γένια. Κανένας ζητιάνος θὰ ἦταν δίχως ἄλλο

Πέτρος, *ἐρχόμενος ἀπὸ τὸ σπίτι* : —Ἐμεῖς δὲν τὸ κουνήσαμε ἀπ' ἐδῶ.

Μίνα : — Ρώτησε καλότερα τὴν Κατερίνα.

Μπάρμπα-Γιάννης :—Δὲν εἴδατε κανένα; Κι' ὁ κύριος Φίλιππος ποὺ ἔλεγε νὰ τηλεφωνήσῃ στὴν ἀστυνομία; Ἀπ' τὸ μυαλό του τἄβγαλε ὅλα αὐτά; Ὡστόσο ἦταν πράσινος σὰν τὴ χολὴ καὶ ἔτρεμε ὁλόκληρος. Κρῖμα ποὺ μοῦκανε καὶ τὸν σπουδαῖο.

Πέτρος : —Ἔλα, Μπάρμπα-Γιάννη, μιὰ κι' ἔτρεξες ὡς ἐδῶ γιὰ νὰ μᾶς γλυτώσῃς θὰ σὲ κεράσουμε ἕνα ποτηράκι. Ἡ Μίνα θὰ μᾶς φέρῃ ἀπὸ τὸ σπίτι.

Μπάρμπα-Γιάννης : Δὲ λέω ὄχι. Κάνει τόση ζέστη.

Μίνα, *μπαίνει μέσ' στὸ σπίτι καὶ φανερώνεται πάλι σὲ λίγο, μὲ μιὰ μποτίλλια καὶ ποτήρια* :—Στὴν ὑγεία τοῦ λῃστῆ! (*Γελάει γεμίζοντας τὸ ποτήρι τοῦ περιβολάρη ὡς ἐπάνω*).

Τοτός, *ποὺ βρῆκε σὲ μιὰν ἄκρη τὸ καπέλλο του καὶ τὸ γένι, τὰ φοράει καὶ παρουσιάζεται ξαφνικά* :— Νάτος ὁ λῃστής!

Μπάρμπα-Γιάννης, *μὲ κατάπληξη* :—Ὄχι δά! Ἀλήθεια λοιπό, . . .

Πέτρος, *γελώντας* : — Ἀλήθεια. Ἀνέβα. Τοτό, στοὺς ὤμους μου γιὰ νὰ ἰδῇ ὁ μπάρμπα Γιάννης, τί φοβερὸ σκιάχτρο κάνουμε οἱ δυό μας. (*Κατεβάζοντας πάλι βιαστικὰ τὸν ἀδελφό του*). Σσύτ! Σσύτ! Ἔρχονται.

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Οἱ ἴδιοι, Φίλιππος, Διλίκα

Διλίκα, *σπρώχνοντας μπροστά της τὸν Φίλιππο ποὺ παίρνει θάρρος μόλις ἀντικρύζει τὸν μπάρμπα-Γιάννη* : — Νά, ὅλοι τους εἶναι ἐδῶ. Κι' ὁ Πέτρος, κι' ἡ Μίνα, κι' ὁ Τοτός Καὶ ζῶντανοί μάλιστα.

Πέτρος :—Ζωντανοί; Φυσικά. Τί θέλετε λοιπὸν νὰ πάθουμε ἐδῶ πέρα;

Φίλιππος : — Μὰ . . . δὲν τὸν εἴδατε; . .

Διλίκα :—Ἕνα ζητιάνο ποὺ στεκόταν πρὶν ἐδῶ μπροστά.

Φίλιππος : — Δὲν ἦταν ζητιάνος, ἦταν λῃστὴς καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς πιὸ φοβερούς. Ἐγὼ τὸν γνώρισα στὴ στιγμή. Ἄ, φθηνὰ τὴ γλυτώσατε. Δίχως ἄλλο μόλις μὲ ἀντίκρυσε τὸν ἔπιασε τέτοια τρομάρα ποὺ ἔφυγε δίχως νὰ σταθῇ οὔτε λεπτό. Εἶχα χοντρύνει τὴ φωνή μου κι' ἂν δὲν ἦταν τούτη ἡ φοβητσιάρα ποὺ εἶχε γαντζωθεῖ ἐπάνω μου θὰ τοῦ κοπανοῦσα μιὰ γροθιὰ ποὺ θὰ τὸν ἔρριχνα κάτω ἀναίσθητο κι' ὕστερα θὰ τὸν ἔδενα γιὰ νὰ τὸν παραδώσω στὴν ἀστυνομία. Ὅποιος ἄλλος νὰ τὸν ἔβλεπε θὰ τὸν ἔπιανε τρεμούλα

Πέτρος : — Ἐσὺ ὅμως εἶσαι παλληκάρι.

Φίλιππος, *μετριόφρονα* : — Ναί, ἀλήθεια, πρέπει νὰ πῶ ὅτι δὲν γνωρίζω τί θὰ πῇ φόβος.

ΑΥΛΑΙΑ

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸ τοῦ M. A. Willotte)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΖΟΥΛΗ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

Οἱ ἀμυγδαλιὲς πρῶτες γυμνώθηκαν καὶ στρώνουν τὴ γῆ μὲ τὰ χλωμά τους φύλλα. Καὶ τώρα οἱ συκιές. Μ' αὐτὲς δὲν τὶς ἐγύμνωσε ἀκόμα τὸ φθινόπωρο. Οἱ ἴδιοι οἱ χωριάτες ἔκοψαν τὰ φύλλα, τὰ ξέραναν στὸν ἥλιο καὶ τὰ σώριασαν στὶς ἀποθῆκες γιὰ τὰ ζῶα τους. Κι' εἶναι τώρα γυμνὰ τὰ μισὰ δέντρα. Μὰ δὲ δίνουν ἀγριάδα καμιά. Ἴσα ἴσα, σοῦ κάνει χαρὰ νὰ βλέπῃς ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς γυμνοὺς κλώνους τὴν πόλη κάτω, τυλιγμένη σ' ἕναν ἀκαθόριστο πέπλο. Κάτι σὰν φῶς καὶ σκιὰ μαζί... .

Περνοῦν οἱ ὧρες χαρούμενες ἐδῶ. Ὄχι! καθαυτὸ χαρὰ δὲ νοιώθει ἡ ψυχή. Μὰ μέσα της σταλάζει μιὰ ἄπειρη γαλήνη. Εἶναι μονάχος κανείς, κι' ὅμως ἡ μονάξιά δὲν τὸν θλίβει, οὔτε τὸν πιέζει.

Εἶναι στιγμὲς ποὺ κάθε θόρυβος παύει. Σὰν νάχῃ σταματήσει κι' ἡ ζωή.

Σηκώνεις τὰ μάτια κι' ἀγκαλιάζεις τὶς πυκνόφυλλες ἐλιές, φορτωμένες τὸ μαυρειδερὸ καρπό τους, ἀνασαίνεις ἀπαλὰ τὸ ἄρωμα τῆς νοτισμένης γῆς, κι' ἁπλώνεις τὸ χέρι στὴν πηγὴ ποὺ ἀργοκυλᾶ τὸ γάργαρο νερό της. Καὶ νοιώθεις πὼς ἡ ζωὴ δὲν ἔχει σταματήσει, κι' ἡ Φύση αἰώνια κι' ἀκατάλυτη δουλεύει, πάντα δουλεύει.

Ἡ βροχὴ θὰ δώσῃ καινούρια ζωὴ στὰ διψασμένα δέντρα, κι' ἡ πηγὴ θὰ δίνει πάντα τὸ νερό της στοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἡ γῆ θὰ δώσῃ «ἑκατονταπλασίονα» τὸν καρπὸ ποὺ θὰ ἐμπιστευθοῦν στοὺς κόλπους της, τοῦ γεωργοῦ τὰ χέρια. . .

Μὰ ἐδῶ τὰ δειλινὰ εἶναι ὀπέροχα. Καμιὰ γλῶσσα καὶ καμιὰ ποίηση δὲ θὰ μποροῦσε ν' ἀποδώσῃ πιστὰ τὴν ὀμορφιά της. Κι' ἐγὼ τὰ χαίρομαι χωρὶς λυρισμούς.

Κάθε ἀπόγεμα παίρνω ἀργὰ τὸ δρόμο τὸν κατωφερικό. Εἶναι ὁ πιὸ κουραστικός, γεμάτος πέτρες. Μὰ πιὸ πέρα, μετὰ τὸ ἐκκλησάκι τῆς Ἁγίας Ἄννας, ἀρχίζει ὁ ἁμαξιτὸς ποὺ τὸν περνοῦνε κάθε τόσο τ' αὐτοκίνητα. Ἀριστερὰ ἐλιόδεντρα καὶ κάτω στὶς χαράδρες τὸ θυμάρι, στέλνει ἁπαλὰ τὰ ἀρώμά του. Κι' ὅταν σταματήσουν τὰ χωράφια πιά, ἀρχίζει ἡ βασιλεία τοῦ θυμαριοῦ καὶ τοῦ πεύκου. Σκαρφαλώνουν θαρρεῖς τὶς ἀνηφοριές, περιζώνουν τὴ «Μονόπετρα», αὐτὸν τὸν γιγάντιο βράχο ποὺχει τὸ σχῆμα λεονταριοῦ.

Ἡ κεφαλὴ τοῦ πέτρινου θεριοῦ, σηκώνεται ψηλὰ καὶ κοιτάει μ' ἕνα ὕφος ὀνειροπαρμένο τὰ βουνὰ ποὺ τοῦ

κρύβουν τὴ θέα. Κι' ἂν εἶχε φωνή, θἄβγαινε ἄγρια καὶ λυπητερὴ νὰ διαδηλώσῃ τὸν πόνο καὶ τὴ νοσταλγία του, γιὰ τὴ χαμένη ζούγκλα. Τώρα πεῦκα μόνο, ποὺ τἄχει ὅλα πίσω του.

*
* *

Πεῦκα παντοῦ. Μπροστά μου, πίσω, ἀριστερά, ὅπου κι' ἂν στρέψω. Εἶναι ἀπὸ κάτω σ' ἕνα λοφίσκο, ποὺχει τὸ σχῆμα πελώριου ψωμιοῦ. Ἔχουν γεμίσει τὴν ἐπιφάνεια. Κατεβαίνουν πάλι, ἀραιά, καὶ πλῃθαίνουν καθὼς φθάνουν στὸν Ἅγι-Γιώργη. Εἶναι τώρα ὁλόκληρο δάσος ποὺ σχηματίζεται πυκνότατο, τριγυρίζει τὴν ἐκκλησιὰ κι' ἀραιώνει καθὼς φθάνει ἐδῶ πάνω γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸ ἄλλο δάσος τοῦ Ἅγι-Γιαννιοῦ τοῦ Τρυποτέ.

Νά τα κοντά μου, τὰ τρυφερὰ δεντράκια, στοὺς ἴσους κορμοὺς τῶν μεγάλων πεύκων. Χαρὰ τῆς ψυχῆς καὶ τῶν ματιῶν τὸ φουντωτό τους φύλλωμα, καὶ τὸ χρῶμα τους τὸ πράσινο, τόσο γλυκό. . Μοῦρχεται νὰ τ' ἀγκαλιάσω γιὰ τὴ χαρὰ ποὺ μοῦ δίνουν. Ἀνοίγω τὸ στόμα κι' ἀναπνέω μὲ ἡδονὴ τὴ ζωοδότρα πνοή τους. Εὐλογημένα, γλυκὰ δένδρα! . .

Καὶ τώρα ἔχω φθάσει στ' «Ἀπόλυτο». Γιατὶ νὰ τὄχουν ὀνομάσει ἔτσι οἱ χωριάτες; Ἂν τοὺς ρωτοῦσα δὲ θἄξερε κανένας ν' ἀπαντήσῃ.

*
* *

Εἶναι ἕνα πλάτωμα στρογγυλὸ ποὺ τὸ περιζώνουν μικρὰ μικρὰ βραχάκια. Κάτω εἶναι τὸ χάος, ἕνα χάος πράσινο, ὅλο πεῦκο καὶ θυμάρι. Καὶ μπροστά, πέρ' ἀπ' τὰ δάση καὶ τὰ χωράφια ἡ πόλη καὶ δυὸ τρία κοντινὰ χωριά. Σπίτια ποὺ λευκαίνουν μέσ' τὴ σκιὰ τοῦ σούρουπου ποὺ τὰ τυλίγει. Κι' ὕστερα ἡ θάλασσα, ρόδινη ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἀναλαμπὲς τοῦ ἥλιου, καὶ πέρα μακριά, ξαπλωμένη μὲ νωχέλεια στὴ μέση τῆς θάλασσας, ἡ λαγγεμένη Ἀνατολή.

Ἀσπρίζουν μόλις-μόλις τὰ σπιτάκια τῆς, θλιμένα κι' ἔρημα. Ἀργοσέρνεται θαρρεῖς, σὰν παραμύθι, τὸ παράπονό τους :

«Ἦταν μιὰ φορὰ κι' ἕνας καιρό, ἄνθρωποι χαρούμενοι κι' εὐτυχισμένοι ποὺ κατοικοῦσαν ἐδῶ. Καὶ σκορπίστηκαν σὰν τὰ πουλιὰ κι' ἔμειναν ἔρημες οἱ φωλιές, σιωπηλὲς θλιμένες. . .»

Κι' ἡ θλίψη τῆς Ἀναπολῆς γίνεται δικιά μου, κι' ἀφίνω τὸ παράπονό μου νὰ ξεχυθῇ.

«Ἐν' ἀγγελοῦδι εἶχα κι' ἐγώ, μιὰ χαρά, μιὰ ὀμορφιά. . Καὶ τώρα; . .»

Μὰ εἶναι ἀδάκρυτα τὰ μάτια μου, Γιατὶ ἡ γαλήνη γύρω ἔχει γίνει ἐπιβλητική, καὶ κανένας πόνος ἀνθρώπινος δὲ στέκει τώρα. Ἡ ψυχή ἔχει γίνει ἕνα μὲ τὴ φύση τὴν ἤρεμη, ἕνα μὲ τ' Ἄπειρο, τ' Ἀπόλυτο.

Γυρίζω πίσω στὸ χωριό. Καὶ τὸ τραγούδι τοῦ πεύκου μὲ συνοδεύει.

Τὰ φῶτα τῆς πόλης ἄναψαν καὶ τὸ σκοτάδι παντοῦ ἔχει ἁπλώσει τὰ σκοτεινὰ φτερά του. Μὰ στὴν ψυχή μου, ἡ μαγεία δὲν ἔχει ἀκόμα διαλυθεῖ. . .

ΕΛΕΝΗ ΡΕΧ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΑΝΑΠΟΦΑΣΙΣΤΟΣ ΣΥΡΕΚΕΛΑΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Γ'.

— Δὲν ξέρω οὔτ' ἐγὼ ἀπὸ τί πετσί εἶναι, ἀπαντοῦσε ὁ παιδαγωγός. Ξέρω μόνο πὼς εἶναι ἔκτακτο!

Κι' ἕνα κουτὸ ποντικάκι εἶπε μιὰ μέρα :

— Μὴν εἶναι ἀπὸ ποντικοπέτσι;

Ἀντίθετα, ὑπῆρχε στὸ καράβι ἕνας ἀξιωματικὸς ποὺ οἱ μπόττες του δὲν χωνεύουνταν οὔτε μὲ σόδα! Τί σκληρὸ πετσί, φρίκη! Ἔπρεπε νἄχῃ κανεὶς νὰ βάλῃ στὸ στόμα του φαΐ δέκα μέρες, γιὰ νἀποφασίσῃ νὰ φάῃ ἀπὸ δαῦτες.

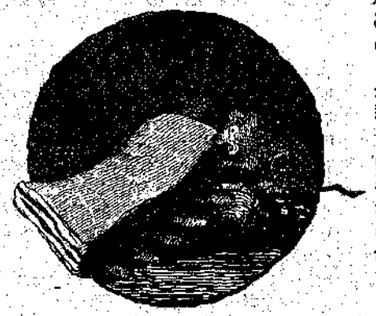

Αὐτὸ τὸ πάθαινε συχνὰ ὁ Συρεκέλας. Γιατὶ μὲ τὰ σύρε κι' ἔλα του ἔφτανε πάντα ἀργὰ στὸ μέρος ποὺ τοῦ ἔλεγαν πὼς εἶναι κάτι φαγώσιμο, οἱ ἄλλοι τὸν προλάβαιναν, δὲν ἔβρισκε οὔτε ψίχουλο, κι' ἔτσι ἀναγκαζόταν νὰ τραγανίζῃ τὶς ἀπαίσιες ἐκεῖνες μπόττες ποὺ δὲν τὶς ἤθελε κανένας;

—Ἄχ, δὲν θἄλλαίνῃ ἐπιτέλους αὐτὸς μπόττες; ἔλεγε· ὁλοένα αὐτὲς θὰ φορᾷ; γιατὶ δὲν παίρνει καινούργιες;

Μ' αὐτὰ δὲν ἦταν τίποτα. Πολὺ πιὸ σοβαροὺς κινδύνους ἔτρεχε ὁ Συρεκέλας ἐξαιτίας ποὺ ἦταν ἀναποφάσιστος. Πόσες φορὲς κινδύνεψε νὰ τὸν τσακώσῃ μιὰ γάτα, νὰ τὸν πατήσῃ ἡ φτέρνα κανενὸς ναύτη. Καὶ πόσες φορὲς ἡ μητέρα του τὸν ἔπιασε καὶ τὸν τράβηξε τὴ στιγμὴ ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ χωθῇ σὲ μιὰ ποντικοπαγίδα!

Ἡ κυρὰ-Μουστάκαινα ἦταν ἀπελπισμένη. «Θὰ τὸ χάσω καμμιὰ ὥρα τοῦτο τὸ παιδί», ἔλεγε. Κι' ὁ γερο-Λύκος δὲν ἔπαυε νὰ τὸν συμβουλεύῃ, νὰ τὸν μαλλώνῃ, νὰ τὸν φοβερίζῃ. Τοῦ κάκου! ὁ Συρεκέλας ἦταν ἀδιόρθωτος. Κι' ὄχι γιατὶ δὲν ἄκουγε τὶς συμβουλές, παρὰ γιατὶ δὲν τὶς θυμόταν ὅταν ἔπρεπε.

Ὡστόσο, οἱ κίνδυνοι μεγάλωσαν. Κι' αὐτὸ ἐξ αἰτίας ποὺ ἐπιβιβάσθηκε

στὸν «Ἀτρόμητο» ἕνας δίοπος ποὺ τὸν ἔλεγαν Κουμπούρα καὶ ποὺ ἀντιπαθοῦσε φοβερὰ τὸ γένος τῶν ποντικῶν. Δὲν ἔφταναν λοιπὸν οἱ γάτες κι' οἱ φάκες, παρὰ ἦρθε κι' ὁ ποντικοδιώχτης αὐτὸς δίοπος, ποὺ κήρυξε ἀμείλιχτο πόλεμο ἐναντίον τῶν ποντικῶν τοῦ καραβιοῦ κι' ὁρκίστηκε νὰ τοὺς ξεπαστρέψῃ ὅλους!

Ἔτσι καθεμέρα σκότωνε ὅσους ἔβρισκε. Πότε τρεῖς, πότε πέντε, πότε δέκα, πότε εἴκοσι; Μιὰ μέρα σκότωσε εἰκοσιπέντε! Ὁ πλοίαρχος τὸν συγχάρηκε καὶ πρόσταξε νὰ τοῦ δίνουν διπλὴ μερίδα φαγιοῦ καὶ κρασιοῦ.

— Δὲν πᾶμε καλά, ἔλεγε ὁ γερο-Λύκος. Μεγάλη κακοτυχία νὰ μπῇ στὸ καράβι μ ο υ τέτοιος ἄνθρωπος!

Τὰ ποντίκια, μικρὰ καὶ μεγάλα, εἶχαν τρομοκρατηθεῖ. Δὲν τολμοῦσαν νὰ ξεμυτίσουν μὴν τὰ πετύχῃ ὁ Κουμπούρας, καὶ κλεισμένα στὶς τρύπες τους, κινδύνευαν νὰ πεθάνουν τῆς πείνας. Μὲ φόβο καὶ τρόμο ἔβγαιναν μιὰ στιγμή, νὰ βροῦν τίποτα νὰ φᾶνε, κι' ἀμέσως πάλι τρύπωναν. Κι'

ἐνῶ τὰ κακόμοιρα ποντίκια πεινοῦσαν, ὁ Κουμπούρας εἶχε καθεμέρα διπλὴ μερίδα φαγιοῦ καὶ κρασιοῦ, καὶ χόρταινε καὶ χόντραινε καὶ δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ κυνηγᾷ καὶ νὰ σκοτώνῃ.

— Ντροπὴ νὰ ἐνθαρρύνουν ἔτσι τὸ ἔγκλημα! ἔλεγε ἡ κυρὰ-Μουστάκαινα. Ἄχ, αὐτὲς οἱ διπλὲς μερίδες θὰ μᾶς φᾶνε!

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο ΚΛΗΡΟΝΌΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Ἀπὸ ἐκεῖ ἡ «Ἤβη» πῆγε στὴ Βραζιλία, κατόπι στὴ Σενεγάλη, κι' ἀπὸ ἐκεῖ ἴσια στὴ Βρέστη τῆς Γαλλίας, ὅπου ἔφτασε ὕστερ' ἀπὸ 82 ἡμέρες, στὶς 11 τοῦ Νοέμβρη.

Ὁ πλοίαρχος Μανκαρύ, ποὺ ἔφερε πίσω στὴν πατρίδα μιὰ καινούργια φρεγάδα θωρακισμένη μὲ χρυσό, ἀντὶ γιὰ τὴν παλιὰ καὶ μὲ χαλκὸ θωρακισμένη, ποὺ εἶχε παραλάβει στὸ Τουλόν, ἔλαβε μεγάλες τιμὲς καὶ περιποιήσεις καὶ τιμήθηκε ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ Κυβέρνηση μὲ τὸ παράσημο τῆς Λεγεώνας. Ἐπίσης καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς του προβιβάσθηκαν ἢ παρασημοφορήθηκαν. Ἀπὸ τοὺς ναῦτες καὶ τοὺς στρατιῶτες, ὅ,στερα ἀπὸ τὴ μοιρασιὰ τοῦ χρυσοῦ, ἄλλοι μεταχειρίσθηκαν τὸ μικρό τους κεφάλαιο γιὰ νὰ κάμουν διάφορες ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ τὸ αὐξήσουν, ἄλλοι ἀσώτευσαν ἀσυλλόγιστα κι' ἄλλοι πάλι τὸ μερίδιο ποὺ τοὺς εἶχε στοιχίσει πόσους κόπους καὶ μόχθους, καὶ τέλος ὀλίγοι ζήτησαν κι' ἔλαβαν τὴν ἄδεια νὰ ἐπιστρέψουν μὲ τὶς οἰκογένειές τους καὶ νὰ ἐγκατασταθοῦν ὡς ἄποικοι στὴ νῆσο Κροῦσο.

Ἡ θέση της, ποὺ εἶχε ὁρισθεῖ μὲ ἀκρίβεια ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς «Ἥρας», εἶναι σήμερα κοινῶς ἀναγνωρισμένη. Ἂν μερικοὶ ἐκδότες γεωγραφικῶν χαρτῶν δὲν τὴν σημείωσαν ἀκόμα ἐκεῖ στὰ νότια τοῦ Εἰρηνικοῦ, ὅπου τὴν ἔχουν σημειώσει ἄλλοι, δὲν πρέπει νἀπορῇ κανείς γι' αὐτό. Ὑπάρχουν πάντα στὸν κόσμο ἀνθρωποι δύσκολοι καὶ δύσπιστοι, ποὺ ἀμφισβητοῦν ἢ ἀρνοῦνται καὶ τὶς πιὸ βέβαιες ἀνακαλύψεις. Ἔπειτα, ἂν ἡ ἀναγνώριση ἦταν γενική, ἔπρεπε νὰ χαραχθοῦν καινούργιοι χάρτες καὶ νὰ καταργηθοῦν ὅλοι οἱ παλιοί—πράγμα δαπανηρὸ καὶ δύσκολο, ποὺ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ γίνῃ γιὰ ἕνα μόνο μικρὸ νησάκι σὰν τὸν Κροῦσο.

Ὁ κ. Κλοακέν, ἀφοῦ διέσωσε μέσα σὲ τόσους κινδύνους καὶ περιπέτειες τὴν πλάκα τοῦ Κανδαχάρ, καὶ τὴ μετέφερε ἀπείραχτη στὴ σοφὴ Εὐρώπη, δοκίμασε τὶς μεγαλύτερες δυσκολίες γιὰ νὰ κάμῃ δεκτὰ ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς τὰ συμπεράσματα τῶν εὐσυνειδήτων μελετῶν του πάνω σ' ἐκεῖνο τὸ μνημεῖο. Ὄχι μόνο πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχαιολόγους, κινούμενοι ἀπὸ ἀξιοκατάκριτο φθόνο, ἀρνήθησαν νὰ παραδεχθοῦν τὴν ὁμοιότητα τῶν ἀστρονομικῶν σημείων τοῦ Ζραΐμφ μὲ τὰ χαραγμένα σὲ κάποιο δρυιδικὸ νόμισμα, ἀλλὰ βρέθηκε καὶ κάποιος ποὺ τόλμησε ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀκριβῆ μετάφραση τῆς ἐπιγραφῆς ποὺ ὑπῆρχε στὴ μέση τῆς πλάκας, καὶ νὰ ἰσχυρισθῇ πὼς ἡ γραφὴ ἦταν ὅλως διόλου νέα κι' ἄσχετη μὲ τὴ χαλδαϊκή. Κι' ἕνας ἄλλος ἔφτασε νὰ γράψῃ, πὼς δὲν παραδεχόταν οὔτε τὴν ἀρχαιότητα τῆς πλάκας τοῦ Κανδαχάρ, ποὺ τοῦ φαινόταν νεώτερο κατασκεύασμα, μὲ φανταστικὰ κι' ἀσήμαντα σημεῖα καὶ σύμβολα—καμμιὰ περσικὴ ζώνη ἄξαφνα ἢ σκέπασμα ἀπὸ ταμπακέρα! Τί μοχθηρία!

Εἶναι περιττὸ νὰ ποῦμε πὼς ὁ κ. Κλοακὲν περιφρονεῖ τὶς ἐπιθέσεις αὐτὲς τῆς ἐμπάθειας καὶ περιμένει νὰ διαιωθῇ μὲ τὸν καιρὸ ἀπὸ τοὺς ἐπιγενομένους, ποὺ θὰ κατατάξουν ἀσφαλῶς τὸ Ζραΐμφ ἀνάμεσα στὰ σπουδαιότερα ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα τοῦ κόσμου.

* * *

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μεγάλα αὐτὰ ἱστορικὰ κι' ἀρχαιολογικὰ ἐπακόλουθα, τὸ ναυάγιο τῆς «Ἥρας» εἶχε κι' ἄλλα, ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρουν ἴσως περισσότερο: Ἔκαμε τὴ μὶς Ἀνθῆ Ροβινσὼν νἀφήσῃ τὴν παλιά της ματαιοδοξία κι' ἐλαφρότητα, νὰ γίνῃ μιὰ καλὴ νοικοκυρά, νὰ ἐκτιμήσῃ, νὰ θαυμάσῃ καὶ ν' ἀγαπήσῃ τὸν Παῦλο, καὶ τέλος νὰ τὸν διαλέξῃ γιὰ σύζυγό της. Γιατὶ ὁ γάμος της εἶναι ἀποφασισμένος καὶ θὰ γίνῃ πολὺ γρήγορα.

Ἀλλὰ κι' ὁ Παῦλος ἀπὸ τἄλλο μέρος, ἐκτὸς ἀπ' τὰ τόσα σοβαρά του προτερήματα, ἀπέκτησε, μὲ τὴν ἐπίδραση τῆς χαριτωμένης Ἀνθῆς, καὶ μερικὰ ἄλλα, ὄχι περιττὰ γιὰ τὸν καλὸ κόσμο ὅπου ζοῦσε. Ἔγινε πιὸ κομψός, πιὸ κοσμικός, ἔμαθε νὰ καβαλλικεύῃ, ἀκόμα καὶ νὰ χορεύῃ. Κατὰ τἄλλα ἔμεινε ὁ ἴδιος: καλὸς μηχανικός, μὲ πρακτικὸ πνεῦμα ἀνώτερο ἀπὸ τὴν ἡλικία του.

Ὁ Χάνδος προετοιμάζεται δραστήρια γιὰ νὰ καταταχθῇ στὴ Στρατιωτικὴ Σχολή. Ὁ πιστὸς Κάζης μένει πάντα στὸ πλευρό του καὶ σκοπεύει νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ ποτέ. Ἀργότερα θὰ τὸν ἀκολουθῇ στὶς ἐκστρατεῖες του, ὅπως ἀκολουθοῦσε καὶ τὸν πατέρα του, τὸ μακαρίτη συνταγματάρχη Ροβινσών.

Ἀλλὰ κι' ἡ κυρία Ὀμόλλοῦ βελτιώθηκε σημαντικά. Ἄφησε κι' αὐτὴ κατὰ μέρος μερικὲς της προλήψεις γιὰ τὴν ὑπεροχὴ τῶν ἀγγλοσαξωνικῶν φυλῶν ἀπέναντι τῶν λατινικῶν, κι' αὐτὸ φαίνεται ἀκόμα κι' ἀπὸ τὴν ἐνδυμασία της γενικὰ κι' ἀπὸ τὸ σχῆμα τῶν καπέλλων της. Στὸ Παρίσι, ποὺ ζεῖ τώρα, μοιάζει ἀρκετὰ μὲ Παριζιάνα. Πάντα βέβαια τὸ Λονδῖνο εἶναι γι' αὐτὴν ἀνώτερο, ἀλλὰ ὄχι «καὶ τόσο πολύ», ὅσο ἐνόμιζε ὅταν ζοῦσε στὴν Καλκούττα.

Ὅσο γιὰ τὸν ταγματάρχη, αὐτὸς κάνει καθεμέρα τὸν περίπατό του στὰ παριζιάνικα βουλεβάρτα, κι' ἀφότου βρίσκεται στὴ χώρα τῆς σαμπάνιας, ὅπου καὶ σκοπεύει νὰ ἐγκατασταθῇ ὁριστικά, πίνει λιγώτερο καὶ τὸ λάϊβέρ του πηγαίνει καλύτερα.

Αὐτὰ γιὰ τὰ κυριώτερα πρόσωπα τῆς ἱστορίας μας.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΛΟΣ

ΤΟΥ «ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ»

ΔΕΚΑ ΚΑΙ ΕΝΔΕΚΑ

ΛΑΪΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Σὲ μεγάλη βαρυχειμωνιὰ ποὺ τὶ βουνά, τὰ δέντρα καὶ ἡ γῆ ἄσπριζαν πέρα πέρα ἀπὸ τὸ στιβαχτὸ χιόνι ποὺ εἶχε πέσει πάνω τους, μιὰ ἀλεποῦ μὲ τὸ ἀλεπόπουλό της κάθουνταν μπρὸς στὴ φωλιά της, ψόφια ἀπὸ τὴν πεῖνα κι' ἀπὸ τὸ κρύο.

Ἔξάφνα ἡ ἀλεποῦ, γιὰ νὰ ξεχάσῃ κάπως τὴν πεῖνα της καὶ γιὰ νὰ διασκεδάσῃ λιγάκι τὸ παιδί της, ἄρχισε νὰ τρίβῃ δυνατὰ τὰ δυὸ μπροστινά της πόδια καὶ νὰ κάνῃ: Χά! Χά! Χά! ἄ! ἄ! ἄ!

— Τί εἶναι μάννα; τῆς λέει τ' ἀλεπόπουλο, περίεργο.

— Ζεσταίνουμαι, παιδί μου.

— Πῶς; Μὲ τί;

— Νά, δὲ βλέπεις ἐκείνη τὴ φωτιὰ ποδχοῦν ἀνάψει οἱ τσοπάνηδες ἐκεῖ πέρα ψηλά;

Ἐπρόσεξε τ' ἀλεπόπουλο καὶ, σὰν εἶδε τὴ φωτιὰ μακρυὰ σὲ μιὰ πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, χαμογέλασε πονηρὰ καὶ δὲ μίλησε καθόλου.

Σὲ λίγο ὅμως σήκωσε τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ μπροστινά του πόδια καί, τρίβοντας μ' αὐτὸ γρήγορα-γρήγορα τ' αὐτί

του, ἔκανε μὲ κλαψιάρικη φωνή: Χάϊ! Χάϊ! Χάϊ!

—Τί ἔχεις, παιδί μου; τὸ ρώτησε ξαφνιασμένη ἡ ἀλεποῦ.

— Τί νἄχω, μάννα; νά, ἡ φωτιὰ ποὺ σὲ ζεσταίνει, πέταξε μιὰ σπίθα καὶ παρὰ λίγο νὰ μοῦ κάψῃ τ' αὐτί.

Ἐκείνη τὸ κοίταξε κατάματα καὶ γεμάτη χαρὰ καὶ περηφάνεια τοῦ εἶπε:

—Μπράβο, παιδί μου, σὺ μὲ περνᾶς στὴν πονηράδα.

Ἔχουν πολὺ δίκαιο οἱ ἄνθρωποι, ὅταν βλέπουν τὰ παιδιά τους νὰ τοὺς ξεπερνοῦν στὴν ἐξυπνάδα, νὰ λένε μὲ καμάρι γι' αὐτά:

«Δέκα ἡ ἀλεποῦ, ἕντεκα τ' ἀλεπόπουλο».

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Μὲ συγχωρεῖς, πατερούλη. Ἡ Τί-Σάϋ καὶ ἡ Σιμόνη μὲ βία ζυγίζουν ἑξῆντα πέντε κιλὰ οἱ δυό τους καὶ ἐγὼ ζυγίζω ἀκριβῶς τριάντα ἕνα. Οἱ τρεῖς μας λοιπὸν μαζὶ ζυγίζομε ἐνενῆντα ἕξη κιλά, ἐνῶ ἐσὺ μονάχος σου θὰ εἶσαι περίπου ἐνενῆντα.

— Ἐξέρει ἀριθμητική ὁ κατεργάρακος. Ἔκανε ὁ συνταγματάρχης Πολλὰ εἶναι ἐγενῆντα ἕξη κιλά, Λενουάρ;

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀπάντησε γελώντας ὁ ἀεροπόρος, τὸ περιπλέον βάρος ποὺ μπορεῖ νὰ σηκώσῃ τὸ ἀεροπλάνο μου εἶναι ἐπάνω κάτω αὐτὸ καὶ ἔτσι πιστεύω πὼς θὰ τὰ καταφέρω, τόσο μᾶλλον ποὺ θὰ ἔχῃ κιόλας καταναλώσει ἀρκετὴ ἀπὸ τὴ μπενζίνα του τὴν ὥρα ποὺ θὰ φτάσουμε στὸ στρατόπεδο.

— Μά, ἔφερε γιὰ τελευταία ἀντίρρηση ὁ κ. Ντελαλάντ, ἡ μηχανή σας ἔχει μόνο δυὸ καθίσματα κι' ἂν μπορῇ νὰ σηκώσῃ ἐνενῆντα κιλά, ὡστόσο δὲν εἶναι καμωμένη γιὰ τέσσερα ἄτομα.

—Ὤ, ἀπάντησε ὁ ἀεροπόρος, θὰ βολευτοῦμε. Ἡ Τί-Σάϋ καὶ ὁ Ντενῆ μποροῦν νὰ οἰκονομηθοῦν στὴν ἴδια θέση κι' ἐγὼ θὰ πάρω τὴ μικρούλα στὰ γόνατά μου.

—Ἂς γίνῃ λοιπὸν ὅπως τὸ θέλετε! παραδέχτηκε ὁ κ. Ντελαλάντ. Πάρτε τον μαζί σας καὶ νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ γυρίσετε σῶοι καὶ ἀβλαβεῖς κι' οἱ τέσσερις.

— Μπράβο! εἶπε ὁ συνταγματάρχης. Τώρα μιλᾶτε σὰν ἄντρας. Ἔνγοια σας κι' ὁ Λενουὰρ ξέρει τὴ δουλειά του. Θὰ τὰ βγάλῃ πέρα μιὰ χαρά. Ἔχει ψυχραιμία καὶ πρωτοβουλία, σύνεση μαζὶ καὶ τόλμη.

—Ὅπως καὶ γώ! μουρμούρισε κάτω ἀπὸ τὰ μουστάκια του ὁ Μό.

—Ἔ, πῶς; ξαφνιάστηκε ἀγριεμμένος ὁ συνταγματάρχης. Τί μουρμουρίζεις ἐσὺ ἐκεῖ πέρα. Ἀδειασέ μου ἀμέσως τὴ γνώμη! Ἀρκετὰ σὲ εἴδαμε.

Ὁ Μὸ ρίχτηκε στὰ πόδια τοῦ κ. Ντελαλάντ.

—Ἀφέντη μου, καλέ μου ἀφέντη, ἔκανε ἱκετευτικά, μὴ μὲ διώχνετε τώρα ποὺ σᾶς ξαναβρῆκα ὕστερα ἀπὸ τόσα βάσανα. Πιστέψτε με πὼς σᾶς τὸ λέω, ἔκανα ὅ,τι περνοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι μου, κι' ἀκόμη παραπάνω, γιὰ νὰ σώσω τὴν κυρία Σιμόνη κι' ἐκείνη τὴν ἀνόητη τὴν Τί-Σάϋ.

— Ἡ ἀνόητη ὅμως ἡ Τί Σάϋ δὲν ἐγκατέλειψε τὴν κυρία της ὅπως τὴν ἐγκατέλειψες ἐσύ! βροντοφώνησε ὁ συνταγματάρχης.

— Καταδεχθῆτε νὰ λάβετε ὑπ' ὄψη σας, μεγάλε καὶ τιμημένε ἀρχηγέ, πὼς τὸ λάθος δὲν εἶναι τοῦ ταπεινοῦ σας δούλου, μὰ κάποιου κακοῦ στοιχειοῦ ποὺ μοῦ παιξε τὸ παιχνίδι νὰ μὲ παρασύρῃ πρῶτα ἐπάνω στὴ μπανανιὰ κι' ὕστερα νὰ μὲ βυθίσῃ σὲ τόσο βαθὺ ὕπνο.

— Σὲ ὅλα ἔχει ἀπάντηση ὁ ἄθλιος!

— Ἀφῆστε τον, ἀγαπητέ μου συνταγματάρχη, παρακάλεσε ὁ κ. Ντελαλάντ, ποὺ εἶχε πάντα εὐαίσθητη καρδιά. Σοῦ κάνω, Μό, τὴ χάρη νὰ πιστέψω ὅλα ὅσα μοῦ λές, καὶ προσωρινὰ σὲ ξαναπαίρνω στὴν ὑπηρεσία μου. Ἂν ὅμως ἀποδειχθῇ ἀπ' ὅσα θὰ μοῦ ποῦν ἡ Τί-Σάϋ καὶ ἡ Σιμόνη, πὼς ἐφέρθηκες ἄνανδρα καὶ ἐλεεινά, ὅπως πολὺ φοβόμαστε ὅλοι μας, τότε θὰ ὑποχρεωθῶ νὰ σοῦ πῶ νὰ φύγῃς.

— Ἔννοια σου, ἀφέντη μου, ἔκανε καθησυχαστικὰ ὁ Μό. Ἡ κυρία Σιμόνη ξέρει πὼς πάντοτε τῆς ἤμουν ἀφωσιωμένος μὲ ψυχὴ καὶ μὲ σῶμα καὶ θὰ σᾶς τὸ βεβαιώσῃ καὶ μόνη της!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'

Προετοιμασίες

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα στὸ καταφύγιο τῶν λησταῖων διαδραματίζονταν σπουδαῖα γεγονότα.

Ξέρουμε πὼς ἡ δραπέτευση τῶν αἰχμαλώτων, ποὺ ὁ Μπᾶ τὴν πλήρωσε μὲ τὴ ζωή του, εἶχε κάνει τὸν Νγκουγιὲν ἔξω φρενῶν. Ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Τσού, ποὺ τοῦ ἔφερε πίσω τὸν κυριώτερό του δμηρο, τὴ Σιμόνη, ὁ Ἄσπρος Λύκος δὲν ἡσύχασε. Περίμενε νὰ τοῦ φέρουν καὶ τὸν Μὸ γιὰ νὰ κανονίσῃ τοὺς λογαριασμοὺς ποὺ εἶχε μαζί του. Μὰ ὁ Τριὲν-Κόατ γύρισε πίσω μὲ τὰ χέρια ἄδεια καὶ μὲ κατεβασμένο τὸ κεφάλι, σὰν ἀλεποῦ ποὺ τὴν ξεγέλασε μιὰ κότα.

— Ξεπέφτεις στὴν ὑπόληψή μου, Τριέν, εἶπε ὁ Νγκουγιέν. Πῶς ἄφησες αὐτὸν τὸν γελοῖο νὰ σοῦ ξεφύγῃ ἔτσι ἀνάμεσα ἀπ' τὰ χέρια σου;

—Ἔχασα τὰ ἴχνη του ἀφοῦ τὸν κυνήγησα ἐπὶ ὧρες σὰν τρελλός, δικαιολογήθηκε ὁ Σημαδεμμένος. Κι'

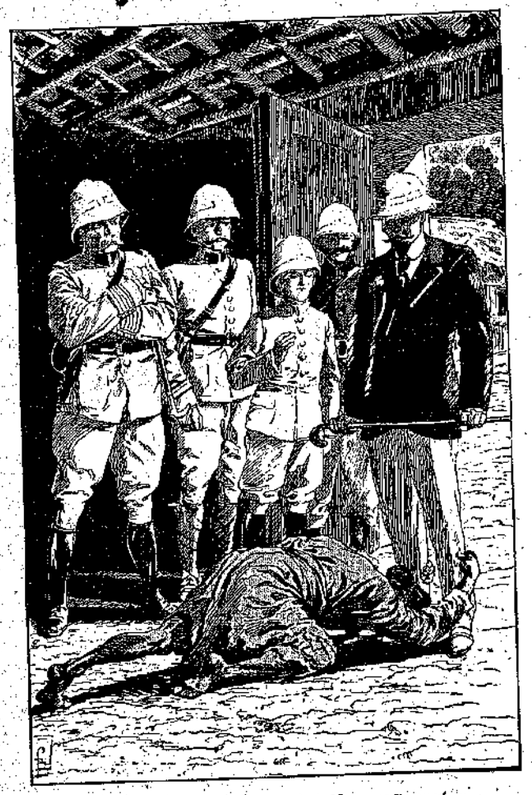

«Ὁ αἰχμάλωτος ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ κυρίου Ντελαλάντ.» (Σελ. 571, στ. β'.)

ἐπειδὴ εἶδα πῶς τὰ βήματά του ἔρχονταν πρὸς τὸ μέρος τοῦ στρατοπέδου, νόμισα πῶς εἶχε χάσει τὸν δρόμο του καὶ πῶς θὰ ἔπεφτε ἐπάνω στοὺς φρουρούς μας.

— Δίχως ἄλλο θὰ ἔγινε ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, γιατὶ τὸ περασμένο βράδυ οἱ προφυλακές μας ἀναστατώθηκαν. Ἔρριξαν κάμποσους πυροβολισμοὺς μὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα κι' ὁ φίλος μας φεύγει κι' ἀκόμα φεύγει.

— Φεύγω καὶ γώ, εἶπε ὁ Τριὲν Κόατ.

— Ποῦ πᾶς;

— Πάω νὰ τὸν βρῶ.

Ὁ Νγκουγιὲν σήκωσε τοὺς ὤμους.

— Τώρα, εἶπε, βρίσκεται μακρυὰ καὶ τὸ χειρότερο εἶναι πῶς ξέρει πράγματα γιὰ μᾶς, ποὺ ἂν τὰ φανερώνει θὰ μᾶς βάλη σὲ πολὺ δύσκολη θέση. Καθόλου περίεργο αὔριο ἢ μεθαύριο νὰ μᾶς φανερωθῇ μαζὶ μὲ ἕνα λόχο Γάλλους στρατιῶτες.

— Σκότωσέ με, ἀρχηγέ, τὸ ἀξίζω.

— Θὰ ζήσῃς κι' αὐτὸ θάναι ἡ τιμωρία σου.

—Ἄχ, ἂς ξαναγυρίσῃ, ἂν τολμᾶ, τὸ παλιόσκυλο. Ἂς φέρῃ μαζί του κι' ἄλλους ἂν τοῦ βαστάει. Ὁ ἀπεσταλμένος μας γύρισε ἀπὸ τὸ Ποὺ-Τό, ἀρχηγέ;

— Ὄχι ἀκόμη. Ἡ προθεσμία τελειώνει μεθαύριο καὶ καταλαβαίνω πολὺ καλὰ τοὺς διαταγμοὺς τοῦ διοικητῆ τοῦ Γιὲν-Μπάϋ. Φοβᾶμαι μάλιστα μήπως σ' αὐτὸ τὸ διάστημα μᾶς κάνει καμμιὰ ἀπρόοπτη ἐπίθεση.

— Γιατὶ δὲν ἀνεβαίνουμε βορεινότερα; πρότεινε ὁ Τριὲν-Κόατ. Ἐσεῖς νὰ φύγετε μαζὶ μὲ τὴ μικρὴ Φραντσέζα. Ἐγὼ θὰ μένω ἐδῶ καὶ θὰ τοὺς περιμένω καὶ νὰ ἰδῆτε τί ὑπροδοχὴ ποὺ θὰ τοὺς κάνω.

— Θὰ ἰδοῦμε, εἶπε ὁ Ἄσπρος Λύκος.

***

Ὁ ἀπεσταλμένος ἦρθε τὴν ἑπομένη.

— Χτὲς μόνο ἔλαβα τὴν ἀπάντηση, εἶπε καὶ περπάτησα ὅλη τὴ νύχτα γιὰ νὰ σᾶς τὴ φέρω δίχως καθυστέρηση.

— Σὲ παρακολουθοῦσαν;

— Δὲν εἶδα κανέναν νὲ μὲ πάρῃ ἀπὸ πίσω, μὰ μ' αὐτοὺς τοὺς σκύλους δὲν ξέρει κανεὶς ποτὲ τί τοῦ τυχαίνει.

— Εἶσαι καλὸς καὶ πιστὸς φίλος, Τζιάκ. Μά, ἔκανε ὁ Νγκουγιὲν μὲ ζωηρὴ περιέργεια, τί ἀπάντηση σοῦ ἔδωσαν;

—Δὲν ξέρω, ἀρχηγέ μου. Τὸ γράμμα εἶναι σφραγισμένο καὶ ὁ ἀξιωματικὸς ποὺ μοῦ τὸ ἔδωσε δὲν μοῦ εἶπε λέξη.

— Δὲν τὸν εἶδες τὸ διοικητή;

— Ὅταν τοῦ πῆγα τὸ γράμμα σου στὰ Ποὺ-Τὸ βέβαια. Ὕστερα ὅμως ὄχι. Εἶχε πάει στὸ Χανόϊ.

— Γιὰ νὰ συζητήσῃ μαζὶ μὲ τὸν γενικὸ διοικητή;

—Ἔτσι φαίνεται.

— Κι' ἀπὸ τότε δὲν ξαναγύρισε στὸ Ποὺ-Τό;

«—Ἀρκετὰ σὲ εἴδαμε, εἶπε στὸν Μό ὁ συνταγματάρχης.» (Σελ. 593, στ. α'.)

—Ὄχι. Ἔστειλε στὸν λοχαγὸ τὴν ἀπάντηση ποὺ θὰ μοῦδινε ἐρένα μὲ τὸ μαγικὸ σῦρμα (*).

Ὁ Νγκουγιὲν ἄνοιξε τὸ φάκελλο καὶ διάβασε τὸ γράμμα ὅπου ἦταν χαραγμένες μόνο λίγες γραμμές:

«Ὁ διοικητὴς τοῦ Γιὲν-Μπάϋ στὸν Νγκουγιὲν Τρὶ-Δουόγκ.

»Δὲν μπόρεσα ἀκόμη νὰ καταλήξω σὲ συνεννόηση μὲ τὸν γενικὸ διοικητὴ τῆς Ἰνδοκίνας ποὺ βρίσκει τοὺς ὅρους τοῦ τελεσιγράφου σας ἐξωφρενικούς. Περιμένετε λίγο ἀκόμη ἂν θέλετε. Ἐλπίζουμε πῶς θὰ εἶμαστε σὲ θέση νὰ σᾶς μεταδιδάσουμε τὴν ὁριστική μας ἀπάντηση αὔριο Πέμπτη ὡς τὸ μεσημέρι τὸ ἀργότερο».

(*) Τὸν τηλέγραφο.

Ὁ ἀρχιληστὴς ἔμεινε γιὰ λίγη ὥρα σκεπτικός. Ὕστερα κάλεσε τὸν Τσού.

— Οἱ Φραντσέζοι γυρεύουν νὰ κερδίσουν καιρό, εἶπε. Ἐσὺ τί λές;

Ὁ Τσοὺ διάβασε τὸ γράμμα καὶ συμφώνησε μὲ τὸν ἀρχηγό του.

— Ποῦ θὰ μᾶς τὴ στείλουν αὐτὴ τὴν ὁριστικὴ ἀπάντηση, εἶπε, καὶ μὲ ποιόν; Ὁ διοικητὴς δὲν τὸ λέει πουθενά, καὶ ἂν ἤξερε ποῦ νὰ τὴν στείλῃ τὴν ἀπάντησή του, ποιὸς θὰ τολμοῦσε νὰ μᾶς τὴ φέρῃ σὲ μᾶς, ἂν μάλιστα, ὅπως φαίνονται τὰ πράγματα, δὲν μᾶς δίνει πλήρη καὶ ἀπόλυτη ἱκανοποίηση;

—Ἄσχημα κάνει ἂν νομίζῃ πῶς θὰ φανῇ πιὸ ἔξυπνος ἀπὸ μένα, εἶπε μ' ἀργὸ τόνο ὁ Νγκουγιέν. Τὸ τελεσίγραφό μου ἦταν ρητό. Δὲν παίρνω πίσω ὅσα εἶπα. Ἂν ὡς αὔριο τὸ μεσημέρι δὲν ἐκπληρωθοῦν ὅλοι μου οἱ ὅροι ὡς τὸν παραμικρόν, χωρὶς ἀναβολὲς καὶ ὑπεκφυγές, θὰ τοὺς δείξω τί ἀξίζει ὁ λόγος μου. Πήγαινε λοιπὸν νὰ εἰδοποιήσῃς τὴ μικρὴ ἄσπρη σκύλα κι' ἐκείνη τὴν ἐλεεινὴ τὴν κογκάϊ, πῶς αὔριο τὸ μεσημέρι θὰ τῆς δέσουμε στὸ παλούκι.

Ὁ Τσοὺ ἐξετέλεσε τὴν παραγγελία ὅπως τοῦ τὴν εἶπαν καὶ ξαναγύρισε στὸν ἀρχηγό του.

— Κλαῖνε καὶ ὀδύρονται, εἶπε. Ἡ Τὶ-Σάϋ παραδέχεται νὰ τὴ δέσῃς στὸ παλούκι, μὰ σὲ παρακαλῇ νὰ λυπηθῇς τὴ μικρή της κυρία.

Ὁ Νγκουγιὲν ἔμεινε ὁλότελα ἀπαθὴς καὶ ἀσυγκίνητος.

—Ἡ Τὶ-Σάϋ εἶναι μιὰ ἄπιστη σκύλα, ἔκκνε. Παραδέχεται, λέει, νὰ τὴ δέσουμε στὸ παλούκι; Ἂς μὴν ἀνησυχῇ, θὰ τὴ δέσουμε καὶ ἡ κυρία της θὰ πάῃ μαζί της.

—Ὡστόσο, ἂν γελιόμαστε; Ἂν ἔρθῃ ὁ ἀποσταλμένος τους;

— Δὲν θἄρθῃ, ἔκανε ὁ Ἄσπρος Λύκος, ἢ ἀντὶ γι' αὐτὸν θὰ ἔρθῃ ὁλόκληρο στράτευμα ὡπλισμένο ὡς τὰ δόντια. Ἔννοια σου ὅμως καὶ θἄχουμε καὶ ἐμεῖς πάρει τὰ μέτρα μας. Θὰ διπλασιάσῃς τὶς προφυλακὲς καὶ θὰ στείλῃς προσκόπους ὡς τὸ Ποὺ-Γιὲν-Μπίν. Ἂν μᾶς κτυπήσουν θὰ μᾶς κτυπήσῃ ἢ ἡ φρουρὰ τοῦ Τοὺ-Γιὲν-Κουάγκ ἢ ἡ φρουρὰ τοῦ Γιὲν-Μπάϋ καὶ πολὺ πιθανὸν κι' οἱ δυὸ μαζί. Πρῶτα ὅμως πρέπει νὰ ἔρθουν σ' ἐπαφὴ μεταξύ τους, κι' ἡ ἐπαφὴ αὐτὴ θὰ γίνῃ δίχως ἄλλο στὶς ὄχθες τοῦ Σόγκ-Κόϋ κοντὰ στὸ Ποὺ-Γιὲν-Μπὶν ἢ μέσα στὸ Ποὺ-Γιὲν Μπίν. Οἱ ἄνδρες μας νὰ τρέξουν νὰ ἔρθουν ἀμέσως στὸ στρατόπεδο μόλις παρουσιασθῇ ὁ ἐχθρός. Μόνο ὁ Τριὲν-Κόατ θὰ μείνῃ στὸ μονοπάτι γιὰ νὰ προστατέψῃ τὴν ὑποχώρησή μας.

— Καὶ πῶς θὰ φύγῃ αὐτός;

—Ἂς τὰ βγάλῃ πέρα ὅπως μπορεῖ. Ἂν δὲν σκοτωθῇ ἐπὶ τόπου, μπορεῖ ὅταν τὸν περιζώσουν νὰ δοκιμάυῃ νὰ κατέβῃ ἀπ' τὸν γκρεμό. Ἐκεῖνα ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει εἶναι νὰ κρατήσῃ τὸν ἐχθρὸ ὅσῃ περισσότερη ὥρα μπορεῖ. Ἐγὼ γιὰ ἕνα πρᾶγμα μονάχα θὰ στενοχωρηθῶ, ποὺ δὲν θὰ εἶμαι ἐδῶ ὅταν θὰ ἔρθουν αὐτὰ τὰ σκυλλιὰ οἱ Φραντσέζοι καὶ θὰ βροῦν τὸ στρατόπεδό μας ἔρημο. Μὴν ξεχάσῃς νὰ πῇς νὰ μαζευτοῦν ἀμέσως ὅλα μας τὰ λάφυρα, τὰ πολεμοφόδιά μας καὶ οἱ ζωοτροφίες.

— Τὶς αἰχμάλωτες θὰ τὶς ἀφήσουμε ἐδῶ;

—Ὄχι. Δὲν θ' ἀφήσω τίποτε στὴν τύχη. Ἂν ὁ ἐχθρὸς παρουσιασθῇ ὡς αὔριο τὸ μεσημέρι, θὰ τὶς πάρω μαζί μου. Στὸ δάσος ἔχει δέντρα ἄλλο τίποτα! Σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ θὰ τὶς δέσουμε καὶ θἄχουμε ὅλο τὸν καιρὸ μπροστά μας νὰ τοὺς κάνουμε τὰ βασανιστήρια ποὺ τοὺς ἀξίζουν.

— Κι' ἂν ὁ ἐχθρὸς δὲν παρουσιασθῇ;

— Τότε θὰ τὶς βασανίσουμε ἐδῶ στὸ στρατόπεδο. Τὰ κορμιά τους θὰ τὰ ἀφήσουμε ἐδῶ καὶ τὰ κεφάλια τους θὰ τὰ στείλουμε στὸ Γιὲν-Μπάϋ, κι' ὕστερα ἐμεῖς θὰ πάρουμε πάλι τὰ βουνά. Ἔτσι θὰ μάθουν οἱ σκυλο-Φραντσέζοι ὅτι ὁ Νγκουγιὲν δὲν ἀστειεύεται καὶ ἄλλη φορὰ θὰ μὲ λογαριάζουν πιὸ πολύ, πρόσθεσε ἄγρια ὁ Ἄσπρος Λύκος.

***

Οἱ διαταγὲς αὐτὲς τοῦ Νγκουγιὲν μπῆκαν ἀμέσως σ' ἐκτέλεση, γιατὶ ὁ Ἄσπρος Λύκος δὲν ἀγαποῦσε τὶς χρονοτριβές.

Ὁ Τσοὺ ἔστειλε εὐθὺς μερικοὺς ἄνδρες γι' ἀνιχνευτὲς μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τραβήξουν ὡς τὸ Ποὺ-Γιὲν-Μπίν, Ὕστερα ἀνέθεσε στὸν Λὺ-Τζιὰ νὰ κάνῃ τὶς ἑτοιμασίες γιὰ τὴν ἀναχώρηση καὶ μάζεψε ὅσους ἄνδρες χρειάζουνταν γιὰ τὴ φύλαξη τῆς περιοχῆς τοῦ στρατοπέδου.

Τέσσερις πειρατὲς τοποθετήθηκαν στὴν ἀρχὴ τοῦ μονοπατιοῦ, ἄλλοι τέσσερις λίγο παρακάτω στὴ μικρὴ κοιλάδα, καὶ τέλος ἄλλοι τέσσερις στὸ σημεῖο ποὺ φαινόταν ὁ δρόμος τοῦ Ντὸγκ-Λάμ.

— Κι' ἐγώ; ρώτησε βλοσυρὸς ὁ Τριὲν Κόατ, ποὺ ἦταν ἀπαρηγόρητος γιὰ τὴν ἀποτυχία του. Ἐμένα ποιὸ ρόλο θὰ μοῦ δώσουν;

«Ὁ Τσοὺ περπάτησε ὅλη τὴ νύχτα γιὰ νὰ φέρῃ δίχως καθυστέρηση τὴν ἀπάντηση.» (Σελ. 594, στ. α'.)

— Τὸν πιὸ ὡραῖο, ἀπάντησε ψυχρὰ ὁ Τσού. Ὁ Νγκουγιὲν σοῦ δίνει τὴν εὐκαιρία ν' ἀποκαταστήσῃς τὴν τιμή σου.

— Παρξενευόμουν πρῶτα ποὺ δὲν μὲ κατεδίκασε σὲ θάνατο, ὅπως τὸν Μπᾶ, ἔκανε ὁ Τριὲν-Κόατ. Τώρα ὅμως καταλαβαίνω τὸ λόγο. Ὡστόσο ὁ Νγκουγιὲν ἔχει δίκιο κι' ἂν τὸ ἐπιθυμῇ, θὰ θυσιαστῶ γιὰ χάρη του.

—Ἐσὺ θὰ κρατήσῃς τὸν ἐχθρὸ ἂν τύχῃ καὶ μᾶς ἐπιτεθῇ, εἶπε ὁ Τσού. Ἐμεῖς ὅλοι μας θὰ φύγουμε, μὰ ἐσὺ θὰ κάνῃς σὰ νὰ βρισκόμαστε ἀκόμη ἐδῶ, καὶ θὰ τὸν ἀναγκάσῃς νὰ μείνῃ ὡς τὴν τελευταία στιγμή, μὲ τὴν ἐντύπωση πῶς ἔχει νὰ κάνῃ μὲ πολλούς. Θὰ ρίχνῃς λοιπὸν ὅσο συχνότερα μπορεῖς καὶ συγχρόνως θ' ἀποτραβιέσαι ὡς νὰ φθάσῃς ἐδῶ ἐπάνω. Ἂν ἔχῃς τὴν τύχη νὰ τὴ γλυτώσῃς ἀπὸ τὶς σφαῖρες τῶν Φραντζέζων, μπορεῖς νὰ σωθῇς κατεβαίνοντας ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

—Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ εἶναι γκρεμὸς ὁλόρθος.

—Ἐσὺ εἶσαι εὐκίνητος.

—Ἔχει βάθος πάνω ἀπὸ τριάντα ὀργυιές.

— Θὰ κρεμαστῇς ἀπὸ τὶς ρίζες κι' ἀπὸ τὰ βάτα.

— Καλά, καλά, ἔκανε σαρκαστικὰ ὁ Σημαδεμένος. Δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ τὶς συμβουλές σου Τὴν ξέρω τὴ δουλειά μου

— Τὰ βάζεις καὶ μαζί μου τώρα;

— Ὄχι, Τσού. Τὸ εἶπες: Πρέπει ν' ἀποκαταστήσω τὴν τιμή μου. Ἢ θὰ ζήσω ἢ θὰ πεθάνω. Μ' ἂν σκοτωθῶ, θὰ σκοτωθῶ μ' ἕναν καϊμό, γιατὶ θἄθελα πρῶτα νὰ ξεκολλήσω τὴ γλῶσσα, τὰ δόντια καὶ τὰ μάτια τοῦ Μό.

— Ποῦ τὸ ξέρεις; εἶπε ὁ Τσού. Ποῦ ξέρεις ἂν τὸ μέλλον δὲν ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμία σου αὐτή; Ἂν ὁ Μὸ ξαναγυρίσῃ πίσω φέρνοντας μαζί του τοὺς Γάλλους στρατιῶτες, δὲν θὰ παραξενευτοῦμε οὔτε ὁ Νγκουγιέν, οὔτε ἐγώ.

— Αὐτὸς νὰ γυρίσῃ πίσω, μαζὶ μὲ τοὺς στρατιῶτες; Αὐτός, τὸ ἐλεεινὸ σκουλήκι; Ἄμ' δὲν προτιμάει καλύτερα νὰ χωθῇ κάτω ἀπ' τὴ γῆ;

— Εἶναι μαναιόδοξος.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΦΟΥ ΤΑ ΞΕΡΩ ΑΠΕΞΩ

— Δὲν εἶναι εἰκοσιτέσσαρα
τὰ γράμματα, μητέρα;
—Ἀφοῦ τί ξέρεις τί ρωτᾶς,
παιδί μου, κάθε μέρα;
— Λάθος νὰ μὴν τὰ μέτρησαν;
εἶναι μονάχα τόσα;
— Μονάχα τόσα, εἶναι ὅσα ἀρκοῦν
Στὴ μητερική μας γλῶσσα.
— Μ' ἀφοῦ τὰ ξέρω τρεχατὰ
σαν τὸ νερὸ κι' ἀπέξω,
τὰ γράμματα, μητέρα;
Πῶς δὲν μ' ἀφίνεις σπίτι μας
μὲ τὴ Λενιὼ νὰ παίξω!..
Παρὰ μὲ στέλνεις στὸ σχολειὸ
νὰ βρίσκομαι ὅλη μέρα;

ΦΩΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑ Ι ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΠΟΛΛΑ γράμματα λαβαίνει κάθε χρόνο ἡ Διάπλασις ἀπὸ φίλους της καὶ φίλες, ποὺ ζητοῦν τὴ συμβουλή τους γιὰ ἕνα «πολὺ σπουδαῖο ζήτημα» τῆς μαθητικῆς τους ζωῆς, τὸ ἑξῆς: Ἀγαποῦν τὴ Δημοτική καὶ σιχαίνουνται τὴν Καθαρεύουσα· τοὺς ἀρέσει νὰ γράφουν στὴν πρώτη καὶ τοὺς εἶναι ὀδυνηρὸ νὰ γράφουν καὶ μιὰ γραμμὴ στὴ δεύτερη. Ὁ καθηγητής τους ὅμως, ὁ ἑλληνιστής, εἶναι φανατικὸς καθαρευουσιάνος· οὔτε νὰκούσῃ θέλει Δημοτική. Κι' ὁποχρεώνει ὅλα τὰ παιδιὰ νὰ γράφουν τὶς ἐκθέσεις τους στὴν Καθαρεύουσα. Φυσικά, ὅσα τὴν ἀγαποῦν, ἄλλο ποὺ δὲν θέλουν. Μὰ ὅσα τὴ σιχαίνουνται, βρίσκουνται ἀμέσως σ' ἕνα φοβερὸ δίλημμα: νὰ προδώσουν τὴν ἰδέα τους, τὴ γλωσσική τους πίστη, καὶ νὰ γράψουν ἕνα λογοτέχνημα—γιατὶ λογοτέχνημα εἶναι, ἢ πρέπει νὰ εἶναι, ἡ ἔκθεση—σὲ μιὰ γλῶσσα ποὺ τὴ θεωροῦν δλωσδιόλου ἀκατάλληλη καὶ καλὰ καλὰ οὔτε τὴν ξέρουν; ἢ νὰ τὴ γράψουν στὴν ἀγαπημένη τους Δημοτική, πιστοὶ στὴν ἰδέα τους κι' ἀψηφώντας τὴ δυσμένεια καὶ τὸ μη δεινὸ ποὺ θὰ τοὺς βάλῃ σίγουρα ὁ καθηγητής; Κι' αὐτὸ κακὸ καὶ τἄλλο χειρότερο. Τί νὰ κάνουν; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα. ***Δάτ' ἐς δῆ πουέστιον!*** ὅπως ἔλεγε κι' ὁ Ἄριλετ.

Γιὰ μένα, λοιπόν, εἶναι ἁπλούστατο. Φρονῶ πὼς οἱ ἐκθέσεις, στὸ Γυμνάσιο, πρέπει νὰ γράφουνται κατὰ προτίμηση στὴν Καθαρεύουσα. Κι' ὄχι μόνο στὴν «ἁπλή», ὅπως λένε τὴν Καθαρεύουσα ποὺ δὲν ἔχει πολλὲς... ἑλληνικούρες, ἀλλὰ ὁλοένα καὶ σὲ πιὸ ἀρχαϊκή, ὥστε στὶς ἀνώτερες τάξεις νὰ εἶναι ***σχεδὸν*** ἡ ἀρχαία, ἡ γλῶσσα π. χ. τοῦ Βερναρδάκη, τοῦ Παπαρρηγοπούλου, τοῦ Βυζαντίου, τοῦ Ροΐδη. Κι' ὅταν ἀκόμα ὁ ἑλληνιστὴς εἶναι φίλος καὶ θιασώτης τῆς Δημοτικῆς—ποὺ κι' αὐτὸ συμβαίνει συχνά—πρέπει, κατὰ τὴ γνώμη μου, νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν Καθαρεύουσα γιὰ τὶς ἐκθέσεις, ἢ τοὐλάχιστο νὰ τὶς μοιράζῃ στὶς δυὸ γλῶσσες, κι' ἄλλες νὰ γράφουνται στὴ μιά, ἄλλες στὴν ἄλλη, ἢ—ἀκόμα καλύτερα ἴσως—ἡ ἴδια ἔκθεση καὶ στὶς δυό. Καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἀμέσως τὴν ἰδέα μου.

Μιὰ φορά, στὸ Πανεπιστήμιο, στὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις γιὰ τὴ Φιλοσοφικὴ Σχολή, ὁ καθηγητὴς ἔδωσε τὸ θέμα γιὰ μιὰ ἔκθεση. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑποψήφιους ρώτησε: «Σὲ τί γλῶσσα νὰ τὴ γράψουμε;» Κι' ὁ καθηγητής, κεραυνοβολώντας τον μὲ μιὰ ματιά, ἀποκρίθηκε: «Μὰ πόσες γλῶσσες ὑπάρχουν; ***ἐγὼ δὲν ξέρω παρὰ Μία!***». Ἦταν φανατικὸς καθαρευουσιάνος, γλωσσαμύντορας, καὶ δὲν ἀναγνώριζε ἄλλη γλῶσσα ἀπὸ τὴν Καθαρεύουσα. Τὴ Δημοτικὴ τὴν ἔσβυνε δλωξδιόλου, ***τὴν ἠγνόει.*** Ἀλλὰ καὶ φανατικὸς δημοτικιστὴς ἂν ἦταν, καὶ σὲ μιὰ τέτοια ἐρώτηση ἔδινε τὴν ἴδια ἀπάντηση: «δὲν ξέρω παρὰ Μιὰ γλῶσσα», ἐννοώντας τὴ Δημοτική, τὸ ἴδιο λάθος θὰ ἔκανε, στὴν ἴδια πλάνη θὰ τὸν ἔρριχνε ὁ φανατισμός του. Γιατὶ ***ἡ πραγματικότης*** εἶναι αὐτή: δὲν ἔχουμε ***μιὰ γλῶσσα*** ἐμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες· σήμερα ***ἔχουμε δυό***, Δημοτικὴ καὶ Καθαρεύουσα, ποὺ καὶ τὶς δυὸ τὶς μεταχειριζόμαστε, καὶ τὶς δυὸ πρέπει νὰ τὶς ξέρουμε, ἂν θέλουμε νὰ λεγόμαστε ***γραμματισμένοι.***

Πῶς, τώρα, ἀπὸ τί γεννήθηκε αὐτὴ ἡ διγλωσσία; Ἦταν μοιραῖο αὐτὸ γιὰ τοὺς νέους ἀπέγονους τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων μὲ τὴν κληρονομιὰ μιᾶς μεγάλης, ἀθάνατης γλώσσας καὶ λογοτεχνίας, καὶ μὲ μιὰ μακραίωνη δουλεία, ποὺ τοὺς καταδίκαζε σχεδὸν σ' ἀνυπαρξία καὶ τοὺς ἔκανε νὰ θυμοῦνται διαρκῶς, γιὰ μόνη παρηγοριά, τὰ ***περασμένα μεγαλεῖα.*** Πολὺ πρὶν ἐλευθερωθῇ τὸ Γένος, πολὺ πρὶν φανοῦν οἱ νεώτεροι δημοτικιστὲς—ὁ Βηλαράς, ὁ Χρηστόπουλος, ὁ Σολωμός, ὁ Ψυχάρης—οἱ λόγιοι ἦταν χωρισμένοι: ἄλλοι ἤθελαν ν' ἀναστήσουν τὴν ἀρχαία γλῶσσα, κι' ἔγραφαν ὅσο μποροῦσαν πιὸ ἀρχαϊκά· κι' ἄλλοι ἤθελαν γιὰ γραπτὴ γλῶσσα τὴ ζωντανή, τὴ νέα, τὴ λαλουμένη, κι' ἔγραφαν εἴτε αὐτούσια δημοτικά, ὅπως ὁ Βηλαράς, εἴτε διορθωμένα κατὰ τὴν ἀρχαία, ὅπως ὁ Κοραῆς. Ἐπικράτησε τότε τὸ σύστημα τοῦ Κοραῆ. Ἔτσι μορφώθηκε ἡ Καθαρεύουσα, ποὺ ὁλοένα, μὲ τὶς ***διορθώσεις*** γινόταν ἀρχαϊκώτερη. Ἀπὸ τἄλλο μέρος, οἱ λίγοι δημοτικιστὲς ἐξακολουθοῦσαν νὰ γράφουν τὴ Δημοτικὴ ἀνόθευτη, καθαρή. Ὅταν ἦρθε ὁ Ψυχάρης, κατάφερε νὰ τὴν ἐπιβάλῃ σ' ὅλους σχεδὸν τοὺς λογοτέχνες. Κι' ἔτσι, παράλληλα μὲ τὴν Καθαρεύουσα, μορφώθηκε κι' ἡ Δημοτική, ποὺ ἐπικρατεῖ σήμερα στὴν ποίηση καὶ γενικὰ στὴ λογοτεχνία. Τὰ ἐπιστημονικὰ ὅμως βιβλία, τὰ κύρια ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων, τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, τὰ διατάγματα, οἱ νόμοι καὶ καθεξῆς, γράφουνται ἀποκλειστικὰ στὴν Καθαρεύουσα. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ὑπάρχουν καὶ πλῆθος λογοτεχνήματα, παλαιότερα—ποιήματα, διηγήματα, μυθιστορήματα, θεατρικὰ ἔργα, ἱστορίες κτλ.—γραμμένα σ' αὐτὴ τὴ γλῶσσα. Καὶ φυσικά, κάθε γραμματισμένος πρέπει νὰ ξέρῃ καὶ τὴν Καθαρεύουσα, ὅπως πρέπει νὰ ξέρῃ καὶ τὴ Δημοτική. Ὅταν ξέρῃ μόνο τὴ μιὰ ἢ μόνο τὴν ἄλλη, ἡ μόρφωσή του εἶναι ***μισή.*** Γιατὶ πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστῇ σήμερα ἕνα γραμματισμένο, ἕναν ἀπόφοιτο τοῦ Γυμνασίου, ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ διαβάσῃ τὴν Ἱστορία τοῦ Παπαρρηγοπούλου, νὰ συντάξῃ ἕνα ἔγγραφο στὴν Καθαρεύουσα, ἢ νὰ καταλάβῃ ἕνα ποίημα τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Παλαμᾶ, ἕνα μυθιστόρημα τοῦ Θεοτόκη, ἢ νὰ συντάξῃ ἕνα φιλικὸ γράμμα σὲ ὀρθὴ Δημοτική;

Κι' οἱ δυὸ γλῶσσες εἶναι ἀπαραίτητες, Κι' ἐπειδὴ οἱ σχολικὲς ἐκθέσεις δὲν εἶναι κυρίως παρὰ ***γλωσσικὰ γυμνάσματα,*** γι' αὐτὸ φρονῶ πὼς πρέπει νὰ γράφουνται κατὰ προτίμησῃ στὴν Καθαρεύουσα, ποὺ εἶναι πιὸ δύσκολη ἀπ' τὴ Δημοτικὴ καὶ φυσικὰ θέλει ***σπουδὴ περισσότερη.*** Οἱ μαθητὲς κι' οἱ μαθήτριες ποὺ ἀγαποῦν τὴ Δημοτική, δὲν πρέπει νὰ τὸ θεωροῦν ***προδοσίαι*** ὅταν εἶναι ὁποχρεωμένοι νὰ γράφουν στὴν Καθαρεύουσα. Μιὰ γλῶσσα κι' αὐτὴ ποὺ ἔχουν χρέος νὰ τὴ μάθουν.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ

Ἕνας Ἀράπης, παραπλανημένος μέσ' στὴν ἔρημο, εἶχε νὰ φάῃ δυὸ μέρες κι' ἔβλεπε πὼς θὰ πέθαινε ἀπὸ τὴν πεῖνα. Περγώντας κοντὰ σ' ἕνα πηγάδι ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἔρχονται τὰ καραβάνια νὰ ποτίσουν τὶς καμήλες τους, βλέπει στὴν ἄμμο ἕνα σακκουλάκι πέτσινο, τὸ σηκώνει καὶ τὸ ψαχουλεύει. «Δοξασμένος νὰ εἶναι ὁ Ἀλλάχ! λέει, θὰ εἶναι, πιστεύω, χουρμάδες ἢ φουντούκια». Καὶ μὲ τὴ γλυκειὰ αὐτὴ ἐλπίδα ἔσπευσε ν' ἀνοίξῃ τὸ σακκουλί· ἀλλὰ βλέποντας τὸ περιεχόμενο, ἀναφώνησε θλιβερά: «Ἀλίμονο! εἶναι μαργαριτάρια!»

(Μετάφραση) Δ. Π. ΚΟΥ.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ 1935

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ» ΠΡΟΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΝ

Ἔτος 57ον.—Ἡ συνδρομὴ μένει ἡ ἴδια.—Ἡ ἔκδοσις διατηρεῖται ἑβδομαδιαία καὶ δωδεκασέλιδη.—Τὰ μυθιστορήματα τοῦ 1935.—«Ἡ κληρονομία τοῦ Φακίρη».—«Ὁ Ἀετὸς καὶ τὸ Ἄστρο».—«Οἱ περιπέτειες τοῦ Φλώρου καὶ τοῦ Ἀρουραίου» — Ἄλλη συνεργασία. Διαγωνισμοὶ κτλ. — Κάθε τόμος ἀνώτερος τοῦ προηγουμένου του.

ΗΝ 30 Νοεμβρίου τελειώνει τὸ ἔτος μου καὶ ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου, Θεοῦ θέλοντος, ἀρχίζει τὸ νέο μου, ποὺ εἶναι τὸ 57ο τῆς ζωῆς μου. Εἶμαι τὸ μακροβιώτερο παιδικὸ περιοδικό, ὄχι μόνο στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Ἀνατολή, ἀλλὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ἡ μονάδική αὐτὴ μακροβιότης, ποὺ μοῦ τὴν ἐξασφάλισε ἡ ἀγάπη τριῶν γενεῶν ἀπὸ Ἑλληνόπουλα, μὲ βαρύνει ὅπως ἡ εὐγένεια — la noblesse oblige — μὲ μιὰ μεγάλη ὑποχρέωση: νὰ διατηροῦμαι στὴ ζωὴ καὶ νὰ βελτιώνουμαι, νὰ ξανανιώνω, νὰ προσδεύω ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο. Νὰ μὴν εἶμαι δηλαδὴ μόνο τὸ μακροβιώτερο, μὰ καὶ τὸ καλύτερο περιοδικό. Γι' αὐτὸ δὲν λυποῦμαι οὔτε κόπους, οὔτε θυσίες. Ἐργάζομαι μέρα καὶ νύχτα κι' ὅσα εἰσπράττω τὰ ξοδεύω ὅλα γιὰ τὴν ἔκδοσή μου—ταχτική, εὐπρόσωπη, — χωρὶς νὰ κάνω οἰκονομίες καὶ νὰ φυλάω... γιὰ τὸ μέλλον. Ἐπειδὴ μίλησα ὅσα εἰσπράττω δὲν φτάνουν—τὰ ἔξοδά μου, τώρα τελευταῖα, εἶναι τεράστια — κάνω πάντα χρέη ποὺ τὰ πληρώνω ἀπ' τὶς εἰσπράξεις τοῦ ἑπόμενου χρόνου μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ εἶναι ἴσως μεγαλύτερες, ὅπως κάπου-κάπου συμβαίνει... Κι' αὐτὸ γιὰ νὰ μὴν αὐξήσω τὴ συνδρομή, ποὺ θέλω νὰ εἶναι ***ἡ μικρότερη ποὺ γίνεται,*** γιὰ νὰ εἶναι προσιτὴ σὲ κάθε παιδὶ καὶ νὰ μὲ διαβάζουν ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερα Ἑλληνόπουλα. Παράλληλα μοχθῶ καὶ φροντίζω γιὰ τὴν ὕλη μου, ποὺ θέλω νὰ εἶναι, ἀπὸ λογοτεχνικὴ καὶ παιδαγωγικὴ ἄποψη, ἡ καλύτερη ποὺ μπορεῖ νὰ γίνῃ, ἀσύγκριτα ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ὕλη κάθε ἄλλου περιοδικοῦ. Φέτος π. χ. διάβασα ἕνα πλῆθος μυθιστορήματα γιὰ νὰ διαλέξω τὰ τρία ἢ τέσσερα μόνο ποὺ θὰ δημοσιεύσω στὸν τόμο τοῦ 1935. Κι' ἰδοὺ αὐτά:

Τὸ πρῶτο ποὺ θὰ κρατήσῃ σχεδὸν ὅλο τὸ χρόνο, εἶναι ἔργο τῆς διάσημης Γαλλίδας Eudoxie Dupuis, τῆς συγγραφέως τῆς «Περιουσίας τῆς Μπέττυ» ποὺ τόσο σᾶς ἄρεσε πρόπερσυ, καὶ πολλῶν ἄλλων μυθιστορημάτων ποὺ ἔχω δημοσιεύσει σὲ προηγούμενους τόμους μου καὶ ποὺ ἐνθουσίασαν καὶ τοὺς παλιοὺς ἀναγνῶστες καὶ τοὺς νεωτέρους. Ὀνομάζεται:

"Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ,,

καὶ διαδραματίζεται στὶς μακρυνὲς καὶ ξωτικὲς Ἰνδίες, ὄχι ὅμως τὴ σημερινὴ ἐποχὴ ἀλλὰ ἐδῶ καὶ διακόσια σχεδὸν χρόνια, τὸν καιρὸ ποὺ Ἄγγλοι καὶ Γάλλοι συναγωνίζονταν, ποιὸς θὰ κατακτήσῃ πρῶτος τὴν πλούσια αὐτὴ χώρα τῆς Ἀσίας. Εἶναι, σὰν νὰ ποῦμε ἱστορικὸ μυθιστόρημα καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ πρόσωπα ποὺ κινοῦνται μέσα σ' αὐτό, ἔζησαν καὶ ἔδρασαν στ' ἀλήθεια. Ὁ μικρὸς Νιάρλι ὅμως, ὁ ἥρωας τῆς ἱστορίας μας, εἶναι πλάσμα τοῦ συγγραφέα. Ἕνας ψωχὰς μικρὸς Ἰνδός, ποὺ τὸν ἔχει βαφτίσει καὶ τὸν ἔχει πάρει ψυχογιὸ ὁ Ντυπλεῖξ, ὁ Γάλλος διοικητὴς τῶν Ἰνδιῶν. Τὴν καταγωγὴ τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ τὴ σκεπάζει πυκνὸ μυστήριο καὶ τὸ ἴδιο δὲν ξέρει οὔτε ἀπὸ ποῦ κατάγεται, οὔτε τί σημασία ἔχουν κάτι μυστηριώδη σήγματα ποὺ ἔχει στὸ σῶμα του. Ἐξαφνα, μιὰ μέρα, ὁ Ντάρλι ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ θετοῦ του πατέρα. Ἕνας φακίρης ποὺ εἶδε τὰ περίεργα αὐτὰ σημάδια, ἔκλεψε κρυφὰ τὸ παιδὶ καὶ τὸ ἀναγκάζει νὰ περιοδεύσῃ μαζί του ὅλες τὶς Ἰνδίες, μὲ τὴν ὑπόσχεση πὼς θὰ τοῦ φανερώσῃ τὸ μυστικὸ τῆς καταγωγῆς του. Ποιὸ εἶναι αὐτὸ τὸ μυστικό; Γί' ἀπογίνεται στὸ τέλος ὁ Ντάρλι; αὐτὰ θὰ τὰ μάθετε ἀπὸ τὴ συνέχεια τοῦ μυθιστορήματος ποὺ θὰ κρατήσῃ ζωηρότατο τὸ ἐνδιαφέρον σας ἀπὸ τὴν πρώτη σελίδα ὡς τὴν τελευταία. Καὶ μαζὶ μὲ τὶς περιπέτειες τοῦ Ντάρλι θὰ παρακολουθήσετε καὶ ὅλες τὶς φάσεις τοῦ Ἀγγλογαλλικοῦ πολέμου στὶς Ἰνδίες, θὰ μάθετε πλῆθος ἄγνωστα καὶ ἐνδιαφέροντα πράγματα γιὰ τὰ ἔθιμα καὶ τὴ ζωὴ τοῦ τόπου καὶ θὰ διαβάσετε πολλὲς ὡραῖες ἰνδικὲς παραδόσεις. ***«Ἡ κληρονομία τοῦ Φακίρη»*** συνοδεύεται ἀπὸ ὡραιότατες καὶ μεγάλες εἰκόνες κι' ἔχει μεταφρασθεῖ ἀπὸ τὴν ταχτική μου συνεργάτρια δ. **Γεωργία Ταρσούλη**. Ἐκτὸς ὅμως ἀπ' αὐτό, ἕνα ἄλλο ἔργο θὰ σᾶς κρατήσῃ σὲ πραγματικὴ ἀγωνία ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρο ἑξάμηνο. Αὐτὸ εἶναι τὸ δεύτερο μυθιστόρημα, ἐπίσης πολύσελιδο εἰκονογραφημένο, μὲ τὸν τίτλο:

"Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΤΡΟ,,

κι' εἶναι τὸ καλύτερο ἔργο τῆς Marguerite Bourget, τῆς συγγραφέως τῆς ***«Ἐδίθ ντὲ Φερλὰκ»*** ποὺ δημοσιεύσαμε στὸν τόμο τοῦ 1932. Ὅσοι μάλιστα διάβασαν τὴν «Ἐδίθ», θὰ βροῦν καὶ ἐδῶ πολλὰ πρόσωπα ἀπὸ τὸ συγκινητικότατο ἐκεῖνο μυθιστόρημα. Ἡ ἡρωΐδα ὅμως τοῦ φετεινοῦ μυθιστορήματος εἶναι ἕνα καινούργιο πρόσωπο: ἡ τρυφερὴ καὶ γενναία καὶ ἀφωσιωμένη Μαρία-Ρόζα ντὲ Ναβάϊ. Ἄ, τί ἐξαιρετικὸ κορίτσι! Καὶ πόσα θὰ κλάψετε μὲ τὰ δεινοπαθήματά της! Ἕνας ξάδερφός της, ποὺ ἐργάζεται σ' ἕνα πολεμικὸ ἐργοστάσιο, ἀνακαλύπτει ἕνα καινούργιο τύπο ἀεροπλάνου. Καὶ μιὰ μέρα ξαφνικὰ ὅλα τὰ χαρτιά, τὰ σχετικὰ μὲ τὴν πολύτιμη ἐφεύρεση ἐξαφανίζονται, ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐργοστασίου βρίσκεται δολοφονημένος καὶ ὁ νεαρὸς ἐφευρέτης κατηγορεῖται πὼς πούλησε τὸ μυστικὸ σὲ ἐχθροὺς τῆς πατρίδας του καὶ φυλακίζεται. Ὅλοι τὸν λυποῦνται, κανεὶς δὲν πιστεύει τὴν ἐνοχή του, ἀλλὰ μονάχα ἡ Μαρία-Ρόζα ἀποφασίζει νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά του. Καὶ τὸ πετυχαίνει βέβαια στὸ τέλος, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ πόσες περιπέτειες, πόσους φοβεροὺς κινδύνους κι' ἀπίστευτες κακουχίες!

Εἶμαι βεβαία ὅτι ἡ Μαρία-Ρόζα θὰ σᾶς συγκινήσῃ ὅσο λίγες ἡρωΐδες μας καὶ πολὺ θὰ λυπηθῆτε ὅταν θὰ τὴν χωρισθῆτε, γιατὶ ὅπως σᾶς εἶπα καὶ παραπάνω τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ θὰ κρατήσῃ μόνο τὸ πρῶτο ἑξάμηνο. Τί θὰ δημοσιεύσω ἀργότερα, δὲν σᾶς τὸ λέω ἀκόμα, πάντα ὅμως θὰ εἶναι κάτι ὡραῖο ποὺ θὰ τραβήξῃ τόσο τὸ ἐνδιαφέρον σας ὥστε νὰ σᾶς κάνῃ νὰ ξεχάσετε τὸ προηγούμενο ποὺ θάχῃ τελειώσει.

Ὅσο γιὰ τὰ μικρότερα παιδιά, κι' αὐτὰ στὸ διάστημα τοῦ 1935 θὰπολαύσουν πολλὰ διηγήματα, μυθιστορηματάκια ἢ παραμύθια τῆς ἀγαπημένης τους ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑΣ, καὶ τὸ πρῶτο θὰ εἶναι

"ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΦΛΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΟΥΡΑΙΟΥ,,

μὲ πολλὲς καὶ γόστιμες εἰκονίτσες. Βέβαια, ὁ Φλῶρος εἶν' ἕνα ποικιλόχρωμο πουλί κι' ὁ Ἀρουραῖος ἕνας σταχτὶς ποντικὸς τοῦ δάσους. Εἶναι ὅμως ζῶα ἀνθρωποποιημένα, μιλοῦν δηλαδὴ καὶ κάνουν σὰν ἄνθρωποι. Τὸ ἴδιο κι' ὁ σιὸρ-Λέοντας κι' ὁ κυρ-Ἱπποπόταμος κοὺ τοὺς συναντοῦν στὴν ἄγρια Ἀφρική, ὅπου φτάνουν—ἢ καλύτερα πέφτουν—ὕστερ' ἀπὸ μιὰ φοβερὴ κι' ἀδέλητη ἀεροπορία μ' ἕνα... χαρταετό, Ἄ, πολὺ θὰ διασκεδάσουν τὰ μικρότερα παιδιὰ μ' αὐτὲς τὶς ***«Περιπέτειες»***, κι' ὅταν θὰ τελειώσουν, θάρχίσῃ ἄλλο ἀνάγνωσμα γιὰ τὴν ἡλικία τους, κι' ἔπειτα ἄλλο—δυό, τρία, τέσσερα, ὅσα πάρῃ ὁ χρόνος...

Ὁ κ. ΦΑΙΔΩΝ, ὁ λατρευτός σας, ἂν καὶ πολὺ λυπημένος καὶ στενοχωρημένος αὐτὸν τὸν καιρό, δὲν σκοπεύει καθόλου νὰ σᾶς ἀφήσῃ. Ἀπεναντίας, θὰ βρίσκῃ ἀνακούφιση καὶ παρηγοριὰ νὰ συναναστρέφεται μαζί σας κάθε Σάββατο καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ σᾶς γράφῃ τακτικά, ὅπως 35 τώρα χρόνια, τὰς

"ΑΘΗΝΑΪΚΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ,,

του, πού τόσα σᾶς μαθαίνουν, τόσο σᾶς μορφώνουν καὶ τόσο σᾶς τέρπουν, ὥστε οἱ περισσότεροι ἀπὸ σᾶς, ὅταν λαβαίνετε τὸ φύλλο, τὴν «Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολὴ» διαβάζετε πρῶτα-πρῶτα. Μὰ κι' οἱ ἄλλοι, πολυάριθμοι καὶ πολύτιμοι συνεργάτες μου—ἀπὸ τὸν κ. ΣΕΦΕΡΛΗ ποὺ εἶναι ὁ πυλαιότερος, ὡς τὸν κ. ΓΡΟΛΛΙΟ ποὺ εἶναι ὁ νεώτερος—παλλὰ ὡραῖα πράγματα — ποιήματα, διηγήματα, παραμύθια, δραματάκια κτλ —μοῦ ἔχουν δώσει ἢ μοῦ ἔχουν ὑποσχεθεῖ γιὰ τὸ νέο μου τόμο. Ἐπίσης ὁ ΑΝΑΝΙΑΣ ὁρκίσθηκὲ νὰ κάνῃ τακτικὰ τὶς «Κυριακὲς» καί, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ὡραῖο αὐτὸν *Διαγωνισμό, ποὺ εἶναι μιὰ μεγάλη ἀπόλαυσίς σας*, κι' ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς τακτικοὺς τῶν *Αὐσεων*, τῶν *Πνευματικῶν Ἀσκήσεων* καὶ τοῦ *Πεντάθλου* ποὺ προκηρύχθηκε ἤδη, θὰ *γίνουν* καὶ πολλοί, ποικιλώτατοι *Ἔκτακτοι Διαγωνισμοί*, ποὺ θὰ σᾶς ἀπασχολήσουν τερπνὰ κι' ὠφέλιμα τὶς διακοπὲς τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ Καλοκαιριοῦ.

Αὐτὰ εἶναι τὰ κυριώτερα ΝΕΑ ΤΟΥ 1935 ποὺ θὰ κάμουν τὸ νέο μου Τόμο, ὅτως πάντα, ἀνώτερο ἀπὸ κάθε *προηγούμενο. Βλέπετε πῶς κάνω γιὰ σᾶς ὅ,τι μπορῶ. Καὶ* δὲν σᾶς ζητῶ τίποτ' ἄλλο, παρὰ μιὰ μικρὴ, ἐλαχίστη σχετικῶς συνδρομή. Γιατὶ τί εἶναι 100 δραχμὲς (ἢ 10 σελίνια τοῦ Ἐξωτερικοῦ) μπροστὰ σ' ὅσα σᾶς προσφέρω σὲ 52 ἑβδομαδιαῖα δωδεκασέλιδα, *κυανοτυπωμένα* καὶ πλούσια εἰκονογραφημένα φυλλάδια, ἢ σ' ἕνα πελώριο τόμο ἀπὸ 600 μεγάλες τρίστηλες σελίδες; Κι' ἀφίνω τώρα τὴν ἐπικοινωνία ποὺ ἔχετε μαζί μου μὲ τὴν 'Αλληλογραφία καὶ μεταξύ σας μὲ τὶς *Μικρὲς Ἀγγελίες, τὰ Μικρὰ Μυστικὰ κτλ. Μὰ γι' αὐτὸ* καὶ σεῖς—τὸ ξέρω καλὰ—ἀντιλαμβάνεσθε καὶ τὸ πρῶτο σας καθήκον τὴν πληρωμὴ τῆς συνδρομῆς σας. Κι' ὅλως διόλου *τυπικὰ* σᾶς κάνω σήμερα αὐτὴ τὴν

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΗ,

γιατ' εἶμαι βέβαιη πῶς καὶ χωρὶς αὐτή, τώρα ποὺ τελειώνει ὁ χρόνος μου κι' ὁ τόμος μου, θὰ ἐπανεύδατε μόνοι σας, αὐθόρμητα, νὰ μοῦ στείλετε τὸ ἀντίτιμο γιὰ νὰνανεώσω τὴν ἐγγραφή σας.

Ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ σᾶς λέει πῶς ἐμβάζονται χρήματα. Ὁ καλύτερος, ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος εἶναι ἡ ταχυδρομικὴ Ἐπιταγή. Καὶ μιὰ Ἐπιταγὴ περιμένω τώρα ἀπ' τὸν καθένα σας καὶ τὴν καθεμιά σας, μὲ τὴ σχετικὴ παραγγελία, γραμμένη στὸ πίσω μέρος τῆς ἐπιταγῆς. Ὅσοι ἔχετε *καὶ ψευδώνυμο, μπορεῖτε*, γιὰ εὐκολία, μαζὶ μὲ τὴ συνδρομή, νὰ στείλετε καὶ 10 δραχμὲς νὰ σᾶς τὸ ἀνανεώσω—ἢ ἂν θέλετε, νὰ σᾶς ἐγκρίνω νέο—γιατί, καθὼς ξέρετε, ἡ ἰσχὺς ὅλων τῶν ψευδωνύμων *γενικὰ* λήγει τὴν *30 Νοεμβρίου*.

Ὅσο γιὰ τὸ ἄλλα σας καθήκον—ἔτσι τὸ λέτε κι' αὐτὸ σεῖς ποὺ μάγαπᾶτε—νὰ ἐργασθῆτε γιὰ τὴ διάδοσή μου, νὰ μὲ γνωρίσετε καὶ σ' ἄλλα παιδιά, θὰ τὰ ποῦμε στὸ ἐρχόμενο ποὺ θὰ προκηρυχθῇ ὁ *35ος Διαγωνισμὸς Ζεσταθώματος* γιὰ τὸ *1935*.

Τώρα τὴ συνδρομή σας. Θὰ μοῦ κάμουν μεγάλη εὐκολία ὅσοι θὰ θελήσουν νὰ μοῦ τὴ στείλουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ τὸ ἀναβάλλουν γιὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ὅταν μαζεύονται τόσες ἐγγραφὲς καὶ δυσκολεύεται πολὺ ἡ ὑπηρεσία τοῦ γραφείου μου.

Σᾶς περιμένω, καλά μου παιδιά, καὶ σᾶς ἀσπάζομαι μητρικά,

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Υ. Γ.—Δὲν περιλαμβάνω στὰ ΝΕΑ τοῦ 1935 καὶ μιὰ μεγάλη καινοτομία, ἂν καὶ εἶναι *πολὺ πιθανὸ* νὰ πραγματοποιηθῇ αὐτὸν τὸ χρόνο. Κάθε Πέμπτη, στὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τοῦ Μπάρρι, τῆς Ἰταλίας, θὰ διαβάζεται τὸ τελευταῖο μου φυλλάδιο—δηλ. τὰ κυριώτερα—ποὺ θὰ τὰκοῦνε *ἔτσι ὅλα* τὰ Ἑλληνόπουλα τοῦ κόσμου ὅσα ἔχουν στὸ σπίτι τους Ράδιο. Καὶ θὰ προτείνουναι γι' αὐτὰ προφορικῶς διάφοροι Διαγωνισμοί, ποὺ τὶς ἀπαντήσεις τους θὰ τὶς στέλνουν στὴ Διάπλασι πρὸς κρίση καὶ ταποτέλεσματα θὰ ἀναγγέλουνται προφορικῶς πάλι ἀπὸ τὸ Μπάρρι. Φαντάσθῆτε τί θᾶ γίνεται!

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

["Ἴδε «Διάπλασιν» τοῦ 1933, φυλ. 37]

Ὁ Διαγωνισμὸς αὐτὸς εἶχε προκηρυχθεῖ γιὰ πρώτη φορὰ καὶ δὲν μπορῶ νὰ πῶ πῶς δὲν εἶμαι ἱκανοποιημένη ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις ποὺ ἔλαβα, γιατὶ ἕνα πλῆθος παιδιῶν ἔσπευσαν νὰ *λάβουν μέρος. Τὸ ποιὸν τῶν ἀπαντήσεων* εἶναι βέβαια κάπως κατώτερο ἀπὸ τὸ ποσόν, ἀλλὰ γιὰ πρώτη ἀρχὴ δὲν εἶναι ἄσχημο. Στὴν προκήρυξη εἶχα ἀναφέρει ὅτι θέλω ἐπιστολὲς ὡραῖες, καλογραμμένες, πρωτότυπες, χωρὶς ὑπερβολικὴ αἰσθηματικότητα, καὶ χωρὶς κοινοτυπίες. Ὡστόσο τὰ περισσότερα γράμματα ἦταν γεμάτα αἰσθηματικότητα καὶ κοινοτυπίες καὶ πολὺ λίγα διακρίνονταν γιὰ τὴν πρωτοτυπία τους Τὰ «θυμᾶσαι τοῦτο καὶ θυμᾶσαι ἐκεῖνο», δίνουν καὶ παίρνουν καθὼς καὶ οἱ ἀνασταναγμοὶ καὶ τὰ δάκρυα ποὺ βρέχουν τὸ χαρτί. Ἄλλα πάλι γράμματα ἦταν τελείως ἄσχετα μὲ τὸ θέμα, ὅπως π. χ. τοῦ *Μῦρον τῆς Ἄνδρου*, ποὺ ὅσο καλογραμμένο κι' ἂν εἶναι δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς γράμμα σὲ φίλο ἀλλὰ ἀνάπτυξη φιλοσοφικῶν θεωριῶν, καθὼς καὶ τοῦ *Ἰδιότροπου*, ποὺ ἀναπτύσσει, *πολὺ γλαφυρὰ εἰν' ἀλήθεια, τὰ σχέδιά* του γιὰ τὸ μέλλον καὶ τῆς *Ξεπεσμένης Λαίδης*, ποὺ περιγράφει ἁπλῶς πῶς ἄφησε τὴν πατρίδα της καὶ πῶς τὴν βρῆκε ὕστερα ἀπὸ χρόνια, τοῦ *Τριφασικοῦ*, ποὺ κι' αὐτὸς περιγράφει ἕνα ταξίδι του, κι' ἄλλων. Πολλὰ παιδιὰ ἔπεσαν σ' ἕνα ἄλλο λάθος: Ἀντὶ γιὰ ἕνα *ἁπλό, τρυφερὸ καὶ ἀφελὲς γράμμα*, ἔγραψαν ἕνα κομμάτι μὲ λογοτεχνικὸ ὕφος, ποὺ ἀσφαλῶς ἔτσι γραμμένο δὲν θὰ τὸ ἔστελναν ποτὲ σὲ κανένα φίλο τους ἢ φίλη τους. Οἱ ἀπαντήσεις αὐτὲς δὲν μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ὡς λογοτεχνήματα—μ' ὅλο ποὺ οἱ περισσότερες ἔχουν ὑπερβολικὸ λυρισμὸ—δὲν μποροῦν ὅμως νὰ θεωρηθοῦν κ' ὡς γράμματα, γιατὶ τοὺς λείπει τὸ κυριώτερο *χαρακτηριστικὸ ἑνὸς γράμματος, τὸ* φυσικὸ κι' ἀνεπιτήδευτο ὕφος: Τέτοιες ἀπαντήσεις ἔχουν στείλει τὸ *Λυσόχαρτο*, ἡ *Μακεδονοπούλα*, τὸ *Πειραιωτάκι* καὶ τὸ *Ἄστρον τῆς Κερκύρας*.

Ἀπὸ τὶς ἄλλες ἀπαντήσεις, ποὺ χωρὶς νὰ εἶναι τόσο καλογραμμένες, ἦταν πιὸ σύμφωνες μὲ τοὺς ὅρους, οἱ περισσότερες δὲν εἶχαν συνοχή, ἄφιναν τὸ ἕνα θέμα κι' ἔπαιναν τ' ἄλλο, καὶ ἐν γένει δὲν ἦταν ἐκεῖνο ποὺ λέμε «ἕνα ὡραῖο γράμμα». Ὡραῖα γράμματα ἦταν τέσσερα-πέντε μόνο στὴ Μεγάλη Τάξη *καὶ δυὸ-τρία στὴ Μικρὴ αὐτὰ* ποὺ παίρνουν τὰ βραβεῖα. Ἀπ' ὅλα καλύτερο ἦταν τῆς *Ἐρείκης*, τρυφερό, συγκινητικὸ καὶ πραγματικὰ πονεμμένο, χωρὶς λυρισμοὺς κι' αἰσθηματικότητες. Πολὺ ζωντανὰ δίνει τὴν πρώτη ἐντύπωση τοῦ χωρισμοῦ καὶ τὸ ὡραῖο γράμμα τῆς *Βασίλισσας τοῦ Πόνου*. Τὴν ἴδια ἐντύπωση περιγράφει τὸ γράμμα τῆς *Νέλλης*, ἀλλὰ μὲ λιγότερη ἐπιτυχία. Ἡ *Σφίγξ* ἔστειλε μιὰ ἀπάντηση ποὺ δείχνει βαθὺ αἴσθημα. Δυστυχῶς ἔχει κάπως ὑπερβολικὸ λυρισμὸ καὶ θὰ κέρδιζε *πολὺ* ἂς ἦταν *συντομώτερη*.

Στὴ Μικρὴ Τάξη τὸ *Δοξασμένο Τριπολιτσοτάκι* ἔστειλε ἕνα γράμμα χαριτωμένο, ποὺ τὸ ἀδικεῖ ὅμως πολὺ ἡ γλῶσσα του. Ὡστόσο τὸ μειονέκτημα *αὐτὸ τὸ παραβλέπω* γιατὶ ἡ *ἀπάντησή* του ἔχει πλεονεκτήματα ποὺ δὲν τὰ εἶχε καμμιὰ ἄλλη σ' αὐτὴ τὴν τάξη καὶ τοῦ δίνω τὸ Βραβεῖο γιὰ ἐνθάρρυνση.

Κι' ἕνα πράγμα ποὺ μ' εὐχαρίστησε ξεχωριστά: *Ὅλες σχεδὸν οἱ ἀπαντήσεις* ἦταν γραμμένες ἂν ὄχι καλλιγραφικά, ἀλλὰ πολὺ καθαρά, μὲ ζωηρὸ μελάνι, μὲ περιθώρια, χωρὶς μουντζοῦρες, μὲ παραγράφους καὶ κόμματα *ὅπου ἔπρεπε*. Πρᾶγμα ποὺ δείχνει, πῶς ὅταν φιλοτιμηθῆτε γράφετε πολὺ ὡραῖα.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικία).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἐρείκη* [20Ε]

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Βασίλισσα τοῦ Πόνου* [18Ε].—*Νέλλη* [17Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Σφίγξ* [16Ε] —*Χαρὰ τοῦ Σπιτιοῦ* [16Ε].—*Λυσόχαρτο* [15Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον: Γρίφος, Δήμνιος Ἄνθός, Κλαίλια, Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ, Μικρομέγαλη.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον: Γλυκόλαλο Ἀηδονάκι, Μακεδονοπούλα, Μῦρον τῆς Ἄνδρου, Ἄρης Ἀστέρης, Ἰδιότροπος, Ξεπεσμένη Λαίδη

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Δοξασμένο Τριπολιτσοτάκι* [18Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ρωμαλέος Πιτσιρίκος* [14Ε].—*Λυγούλα* [14Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον: Θέλμα, Θρυλίκος Ἀετός, Ἑλληνικὸν Ἰδεώδες.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, *ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον*: Μπετόβεν, Πειραιωτάκι.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον: Τριφασικόν, Ἄστρον τῆς Κερκύρας.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΓΡΑΜΜΑ Σ' ΑΔΕΛΦΗ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΦΙΛΗ

Πολυαγαπημένη μου,

Τελείωσαν ὅλα, ἔφυγες!.. Νάταν χθές... τὴν περασμένη ἑβδομάδα;.. τὸν περασμένο μήνα; Βλέπω τὰ μάτια σου νὰ μὲ κοιτοῦν, σὰν νᾶσαι *δίπλα* μου. Κάθουμαι στὸ πιάνο νὰ μελετήσω καὶ σταματῶ κάπου-κάπου, καὶ σίγνω μιὰ ματιὰ στὴ μεγάλη σου φωτογραφία ποῦναι μπροστά μου: μὲ παρακολουθεῖς, *μοῦ διορθώνεις τὰ λάθη* κι' ἀκούω τὸ πόδι σου νὰ κτυπᾶ δίπλα μου κρατώντας μου τὸ χρόνο... Ἔφυγες! Εἶναι δυνατό; Σὲ βλέπω, ἀκούς, σ' αἰσθάνομαι παντοῦ. Ἡ κάμαρά σου, οἱ ζωγραφικές σου, τὰ κεντήματά σου, ὅλα μιλοῦν γιὰ σένα...

Παντρεύτηκες στὰ ξένα, ἔφυγες, κι' εἶπες πῶς θὰ *γυρίσετε γιὰ πάντα* σὲ δυὸ χρόνια. Μά... τί μ' αὐτό; Θὰ ξανάβρω πιὰ ποτὲ τὴ μεγάλη μου φίλη; Ἡ ἀγάπη ἡ δικιά μου δὲν θ' ἀλλάξῃ, θὰ μπορέσῃ ὅμως κι' ἡ δικιά σου νὰ μείνῃ ἡ ἴδια; Κι' ἂν μείνῃ, ἂν ἡ καρδιά σου εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε νὰ τὴν βαστήξῃ μαζὶ μὲ τόσες ἄλλες, ὁλάκερη, θὰ *μπορέσῃς πιὰ* νὰ μοῦ κρατῇς τὸ ἴδιο παλιό σου ἐνδιαφέρο: Θ' ἀλλάξῃς, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃς... Κι' ἂν τώρα μπορῶ καὶ σ' ἀντικαθιστῶ μὲ τὰ ἐνθύμια ποὺ μ'ἄφισες, ἂν τώρα, ἀδελφούλα, σὲ βλέπω ὅπως μ' ἄφισες πρὸ λίγες μέρες καὶ σὲ φαντάζομαι ἀκόμα δίπλα μου, ὅταν ὅμως ἀργότερα σὲ χρειαστῶ, ὅταν θελήσω νὰ σοῦ *ἐμπιστευθῶ* τὶς χαρές, τὶς λύπες μου, τὰ μυστικά μου, σὰν στὴν πιὸ γλυκειά μου φίλη, ποὺ ἤσουν πάντα, τότε ποῦ θὰ σ' εὕρω;

Ὁ χωρισμός μας εἶναι σκληρὸς γιὰ *μένα*. Ὅταν σὲ δυὸ χρόνια σὲ ξαναιδῶ, θὰ βρῶ ἴσως τὴν ἀδελφή μου, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴ φίλη μου!..

Κοιτάζω νὰ ξεγελαστῶ μὲ τὴ *φαντασία* μου, πῶς δὲν ἔφυγες ἀκόμα καὶ σοῦ ἔσακλεῖω ὅλα τά φιλιὰ ποῦχω στεῖλει στὶς φωτογραφίες σου,

Κάτω, 31 Ὀκτ. 1933

Ἡ μικρή *σου* Ἔρση

Καὶ γιὰ τὴν πιστὴ ἀντιγραφή
Ἐρείκη
Α' Βραβεῖο

***

Ἀγαπημένη μου,

Νὰ λοιπὸν ποὺ συμβαίνει κι' ἕνα πράμα, ποὺ ἂν ἦταν ἀπὸ δικιά μου θέληση, δὲ θὰ συνέβαινε ποτέ.

Τόλεγες ποτὲς ἀλήθεια, ὅταν βυθισμένες στὶς *ἀτέλειωτες κουβέντες* μας, γελούσαμε ἀμέριμνες, πὼς θἀρχότανε ὥρα ν'ἀρκεστοῦμε σ' ἕνα κομμάτι χαρτὶ γιομάτο τζίφρες;

Πόσο κοῦτο καὶ στενόχωρο μοῦ φαίνεται!..

Κι' ἂς μοῦ εἶναι κατὰ βάθος παρηγορητικὴ ἡ ἰδέα, ὅτι σὲ λίγες μέρες θὰ φιλῆς δακρυσμένη (*σὰ νὰ σὲ βλέπω*) αὐτὸ τὸ χαρτάκι ποὺ ἔχω ἀγγίξει.

... Νυχτώνει!.. Ἡ κάμαρά μου μοῦ φαίνεται τόσο, μὰ τόσο στενόχωρη!.. Δὲν τὸ πιστεύω! ἐγὼ νὰ σοῦ γράφω;.. *ποὺ τὸ μεσημέρι* ἀκόμα σὲ φιλοῦσα;

Ὦ ἀγαπημένη μου, πίστεψ'το, τὸ χέρι μου τρέχει ἀσυναίσθητα πάνω στὸ χαρτί.

Εἶμαι τόσο ζαλισμένη!..Θαρρῶ πὼς *εἶν' ὄνειρο*. Κι' ἀσυναίσθητα πάλι γυρίζω κάθε στιγμὴ πίσω μου, κοιτερώντας ν' ἀνοιξῇ ἡ θύρα. Νὰ τρέξῃς μέσα καὶ νὰ μ' ἁρπάξῃς τὰ χαρτιὰ *φωνάζοντας*:—Φτάνει πιὰ γράψιμο! θὰ χαλάσῃς τὰ μάτια σου, ἔλα νὰ βγοῦμε λίγο!

Μά, ὦ ἀγαπημένη, ἡ θύρα μένει τὸ ἴδιο κλειστά, ἀναίσθητη στὸν πόνο μου, κι' *οὔτε τὴ θλιβή* μου γαλήνη ταράζει ἡ γλυκειά σου φωνούλα!.. Αὐτὸ μὲ κάνει καὶ συνέρχομαι ἀπὸ τὸ βύθισμά μου... Καὶ δακρύζω, καλή μοῦ!..

... Πρῶτα πῆρα μιά σου φωτογραφία καὶ τὴ φιλοῦσα, τῆς μιλοῦσα σὰ νᾶσουνα ἐδῶ ἢ ἴδια καὶ νὰ μάκουες.

Μ' ἀθέλητα ἀπὸ τὰ μάτια μου στάλαξε *κάποιο δάκρυ πάνω* στὸ ξάστερο προσωπάκι σου καὶ τὸ θάμπωσε. Καὶ τὸ δάκρυ αὐτὸ μεγάλωσε μπροστὰ στὰ μάτια μου..., γιγάντεψε κι' ἔγινε θάλασσα πολλή, θάλασσα ποὺ τώρα γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μᾶς χωρίζει γιατὶ ἔτσι τὸ θέλησαν τῆς ζωῆς οἱ ἀνάγκες.

Μά... Κι' ἂν ἡ ἀναπότρεπτη ἀνάγκη μᾶς *χώρισε, θαρρεῖς* θὰ σβύσῃ ποτὲ ἡ γλυκειά μας φιλία; Ἐγὼ τούλάχιστο λέω ὄχι. Χίλιες φορὲς ὄχι. Δὲ λές, ἀγαπημένη μου, καὶ σὺ τὸ ἴδιο;

Μόλις λάβῃς τὸ γράμμα μου, γράψε μου, καλή μου, κι' ἀνυπομονῶ.

Τὸ μεσημέρι χωρίσαμε καὶ τώρα αἰσθάνουμαι ἐπιτακτικὴ τὴν ἀνάγκη νὰ σοῦ *γράψω*... *Πῶς καρτεράω ἀπάντησή* σου!..

Ἡ ἀγαπημένη σου ***

Υ.Γ. Σοῦ στέλνω μαζὶ κι' ἕνα πανσὲ ἀπὸ τοὺς δυὸ ποὺ μοῦ εἶχες βάλει κάποτε σ' ἕνα μου βιβλίο (θυμᾶσαι;) Ἀφοῦ χωριστήκαμε μεῖς, δὲ βρίσκεις πὼς *πρέπει νὰ γίνῃ* καὶ σ' αὐτοὺς τὸ ἴδιο, καὶ νὰ πάῃ ἕνας σὲ κάθε μιά;

Σὲ φιλῶ γλυκά.—Ἡ ἴδια

Καὶ διὰ τὴν ἀντιγραφήν

Κέρκυρα 2 Ὀκτωβρίου 1933

Βασίλισσα τοῦ Πόνου
Β' Βραβεῖον

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 1 Νοεμβρίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο: ζυγίζετέ τα!

—Δὲν ἀπαντῶ σὲ ἀπορίες ποὺ τὶς λύνει ὁ Ὁδηγὸς τῶν Συνδρομητῶν: διαβάστε τον!

Τὰ Νέα τοῦ 1935 κι' ὁ Διαγωνισμὸς Ἐπιστολογραφίας δὲν μοῦ ἀφίνουν τόπο γι' ἀλληλογραφία. Θὰ πῶ ἀπὸ λίγα λόγια στὸν καθένα, καὶ πάλι ὄχι σ' ὅλους ποὺ μοῦ ἔγραψαν αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα.

Ἐξετέλεσα, *Ἀμαδρυάς*. Χαιρετίσματα στὴν ἀδελφούλα καὶ στὴν *Ἀγνῆ* (ἂν θὰ τῆς γράψῃς στὴν Κρήτη). Καλὲς προόδους στὸ νέο σχολεῖο.

Τὸ κομποδένω, *Χιωτοπούλα*: θὰ διαθέτῃς στὸ ἑξῆς μιὰ ὥρα τὴν ἑβδομάδα γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς τακτικά. Τὰ δυὸ νέα ψευδώνυμα θὰ ἐγκριθοῦν στὸ 1ο φυλλάδιο τοῦ Δεκέμβρη.

Καὶ τὸ δικό σου, *Μαραμένο Τριαντάφυλλο*, θὰ ἐγκριθῇ στὸ 1ο φυλλάδιο. Πῶς: πολὺ καλὰ θυμᾶμαι τὴν παλιά μου φίλη *Φ. Σ.* καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ τὴ χαιρετήσῃς.

Ὅστε τώρα εἶσαι φοιτητής, *Ταξιδιώτη*. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι λόγος νὰ μὴν καταγίνεσαι στὴν ἀγαπημένη σου *κένησή* μου. Ὅσοι φοιτητὲς καὶ φοιτήτριες δὲν ἐξακολουθοῦν νὰ μὲ διαβάζουν, νὰ μοῦ γράφουν, νὰ λαβαίνουν μέρος στοὺς Διαγωνισμοὺς, στὴν Σελίδα...

Ἠρακλῆ Κατσιγιάννη, χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Τὸ ψευδώνυμό σου θὰ ἐγκριθῇ στὸ 1ο φυλλάδιο τοῦ Δεκέμβρη. Νὰ μοῦ γράψῃς—ἀλλὰ ὄχι μὲ γραφομηχανή· προτιμῶ μὲ πένναι, γιὰ νὰ βλέπω καὶ τὸ γραφικό χαρακτῆρα.

Ἔχεις δίκιο, *Δούλη Λωδεκάνησε*, ἀδιοῦν τοὺς μικροὺς συναδέλφους τους ὅσοι μεγάλοι σημειώνουν φεύτικη ἡλικία καὶ κατατάσσουνται στὴ Μικρὴ Τάξη. Ἐννοεῖς ὅμως ὅτι μόνοι τους πρέπει νὰ τὸ καταλαβαίνουν, ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ κάνω ἐξέλεγξη.—*Ναί*, αὐτὸ θὰ εἶναι λόγος ἀποχῆς μερικῶν· ἀλλά, στοχαζομαι, σὰν ἀνώτατος Διαγωνισμὸς, τὸ Πένταθλο *πρέπει* νἄχῃ κι' ἀρχαῖα Ἑλληνικά. Ἔλαβα τὴ φωτογραφία.

Μὲ γειὰ τὸ καινούργιο σπίτι, *Δροσοστάλαχη*. Καλῶς νὰ ἔλθῃ κι' ἡ *Ἰνδιάνα*. Περιμένω χωρὶς ἄλλο αὐτὴ τὴν «ἐκστρατεία» τῶν δυὸ σας στὸ γραφεῖο μου.

Εὖγε, *Δάκρυ Ψυχῆς*, γιὰ τὴ διάλεξη σου, Ἤταν τολμηρὸ νὰ μιλήσῃς γιὰ τέτοιο ποιητή, ἀλλὰ νὰ ποῦ τὰ κατάφερες. Παιδικὸ Πνεῦμα σ' αὐτὸ τὸ φυλλάδιο ποὺ ἤθελες, δὲν χωρεῖ. Νὰ τὸ φυλάξω γι' ἀργότερα; δὲν ἀντέχει.

Πολὺ λυπήθηκα, *Παγωμένο Καλοκαίρι*, γιὰ τὴ *βαρειὰ* αὐτὴ ἀρρώστεια, ποὺ σὲ κράτησε στὸ κρεββάτι τόσον καιρό. Φαντάζομαι τόσο θὰ ὑπέφερες, παιδί μου. Ἀλλὰ δόξα σοι ὁ Θεός ποὺ ἦταν περαστικά. Ὄχι, σχῆμα δὲν ἀλλάζω. Μ' αὐτὸ μ' ἔχουν συνηθίσει, μ' αὐτὸ μὲ γνωρίζουν, μ' αὐτὸ μ' ἀγαποῦν.

Δοξασμένο Τριπολιτσοτάκι, ἔχω μπροστά μου δύο ὡραῖα γράμματά σου. Πολὺ καλὸ αὐτὸ τὸ σκίτσο τῆς *Φιλέργου Χελιδόνος* ποὺ φέρνει στὸ γραφεῖο μου τὴ Συλλογή της. Φαίνεται πὼς ἔχει κλίσῃ στὴ ζωγραφική.

Ἀ, εἶναι ὡραῖο «πάθος» αὐτό, *Ρεζεντά*, τὸ πάθος γιὰ τὸ διάβασμα, γιὰ τὸ βιβλίο. Πολὺ εὐτυχὴς ὁ ἄνθρωπος ποὺ διαβάζει· ζῇ μιὰ πιὸ ἔντονη ζωὴ ἀπ' τοὺς ἄλλους. Ἤθελα τώρα νὰ μάθω καὶ τί εἰδους βιβλία διαβάζεις. Γράψε μου τὰ κυριώτερα ἀπ' αὐτὰ ποὺ διάβασες στὸ διάστημα τῶν δύο ἐτῶν ποὺ δὲν πηγαίνεις σχολεῖο.

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια, *Ἐμμ. Κ. Ἀγγελίδη*. Ὅλοι ἀναγνωρίζουν τὴν ὑπεροχὴ μου ἀπέναντι τῶν ἄλλων *περισσοτέρων* ποὺ ἁπλῶς μὲ μιμοῦνται. Ἀλλὰ γιατὶ θέλεις ν' ἀνανεώσῃς ἀπ' τὴν Πρωτοχρονιά; Ὁ χρόνος μου κι' ὁ τόμος μου ἀρχίζουν τὴν 1η τοῦ Δεκέμβρη.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ πρῶτο σου γράμμα, *Μήτσα Δ. Γεωργαντᾶ*. Κρίμα νὰ μ' ἀγαπᾷς τόσο καὶ νὰ μὴ μπορῇς νὰ γίνῃς συνδρομήτρια. Γιατὶ ὁ ἀγοραστὴς δὲν ἔχει δικαίωμα ψευδωνύμου, ἀλληλογραφίας καὶ Σελίδος. Μόνο στοὺς διαγωνισμοὺς μπορεῖς νὰ λαβαίνῃς μέρος, μὲ μιὰ μικρὴ πληρωμὴ γιὰ τὸν καθένα ποὺ δρίζεται πάντα στὴν προκήρυξι.

Καὶ τὸ δικό σου πρῶτο γράμμα, *Νικόλα Κάουκι*, μοῦ ἄρεσε πολύ. Ἐλπίζω νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο καὶ νὰ μοῦ γράψῃς συχνά, ἀφοῦ μάλιστα εἶσαι ἀπὸ διαπλασιακὴ οἰκογένεια. Σ' εὐχαριστῶ καὶ ποὺ μιλᾶς γιὰ μένα στὸ σχολεῖο καὶ μοῦ ἑτοιμάζεις τόσα ξεσπαθώματα.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Στίς πτυχές τῆς ζωῆς τοῦ *Σ. Τ. Υ.* Πολύ στρυφνό ὕφος, φράσεις δυσκολονόητες καί πολύ μεγάλες. —«Ἔσβυσε πρίν γ' ἀνθίση» τῆς *Ρεβολτέ*. Συνειθισμένο θέμα, τρυφερό, ἀλλά χωρίς τίποτε τό ἰδιαίτερο. — «Εἶναι μέρες» τῆς *Ἔντας Γκάμπλερ*. Πολύ βαθειά φιλοσοφικό, πολύ ἀπαισιόδοξο.—«Ὁ πόνος μου» τῆς *Ναπολεόνης*. Τό μέτρο καί οἱ ὁμοιοκαταληξίες ὑποφερτά, ἀλλά πολλές ἐπανάλήψεις καί χτυμωθίες.—«Ἡ μέρα γέρνει» τῆς *Εὐαίσθητης Καρδούλας*. Περιγραφή ἀπό τίς πιό κοινές.—«Ὅταν ξυπνᾶ τό παρελθόν» τῆς *Γ. Π.* Τό ἴδιο ἔχω νά πῶ καί γι' αὐτό.—«Ἔχετε φίλους» τοῦ *Α. 89*. Ὡραῖες ἰδέες ἀλλά γλῶσσα πολύ σχολαστική. Καί τό ὕφος τοῦ κομματιοῦ σχολαστικό ἐπίσης.—«Ποιοί λαοί κατοίκησαν τήν Ἑλλάδα» τῆς *Κοκκινοσκουφίτσας*. Πιστεύω πώς ἡ *Κ.* τό ἔγραψε πρῶτα ὡς ἔκθεση στό σχολεῖο της καί ὕστερα τό ἔστειλε σέ μένα. Τή συγχαίρω γιά τήν ἔκθεση, ἀλλά ὡς κομμάτι γιά τήν Σ.Σ.Σ. ἀναγκάζομαι νά τό πορρίψω, γιατί δέν εἶναι οὔτε κατάλληλο τό θέμα, οὔτε γραμμένο στό κατάλληλο ὕφος.—«Ὁ Γυρισμός» τοῦ *Θάλη Βλαστοῦ*. Κοινότατο καί ἀπίθανο. — «Ἡλιοβασίλεμμα στό χωριό» τῆς *Χρυσῆς Πεταλουδίτσας*. Δείχνει ἀρκετή παρατηρητικότητα ἀλλά τό θέμα εἶναι κοινό καί πολύ κοινά γραμμένο.—«Γλωσσικές κουβέντες» τῆς *Μ. Ε.* Πολύ σοβαρό θέμα γιά τήν Σ. Σ. Σ. καί γενικά γιά τή Διάπλαση. Ἐπάνω σ' αὐτά τά ζητήματα ἔχει γράψει ἀρκετά ὁ κ. Φαίδων. Πάντως συγχαίρω τήν *Μ.Ε.* γιατί ξέρει καί ὑποστηρίζει καί ἀναπτύσσει λαμπρά τίς ἰδέες της. —«Θάλασσα» τῆς *Γοδετίας*. Ὡραῖες ἰδέες ἀλλά ἄτεχνοι στίχοι.—Θά ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τούς φίλους της: ***Πορθμόν τοῦ Εὐρίπου*** (τί δυσανάγνωστος πού εἶσαι! δέν νομίζεις πώς αὐτά τά ξέρει καλύτερα ὁ πατέρας σου; τετράδια θά σοῦ στείλω ἅμα μοῦ τυπώσουν·) ***Ἀραμίν*** (τίς ἔλαβα· χαίρω πού ἀπ' τό ἐρχόμενο θά φαίνεσαι τακτικώτερα·) ***Τριανταφυλλένιαν*** (εὐχαριστῶ γιά ὅλα· εὐτυχῶς πρόφτασαν· ἡ φωτογραφία θά δημοσιευθῇ γρήγορα·) ***Ἀπλῆν Ζωήν*** (ναί, ἔμαθα γιά τήν ἀσθένεια τοῦ βασιλιᾶ Φουάτ, πού τόν ἔκαμε ν' ἀναβάλῃ τό ταξίδι του στήν Ἑλλάδα· καί τοῦ ἑτοιμάζαμε μεγάλη ὑποδοχή ἐδῶ· ἀλλ' ἄς ἐλπίζουμε πώς ἀργότερα θά ἔρθῃ·) ***Νυφούλαν τ' Οὐρανοῦ*** (τίς ἔλαβα·) ***Μάγισσαν*** (ἔστειλα τά φύλλα 17 - 48 στό νησί σου·) ***Μωραϊτικό Σταφύλι*** (αὐτά εἶναι τά «πολλά» πού ἤθελες νά μοῦ γράψῃς; δέκα ἀράδες μόνο; κάμε μου ἕνα μεγάλο γράμμα, πές μου τί εἶδες καί τί ἄκουσες σ' αὐτές τίς γιορτές·) ***Ἀλκηστιν*** (δέν πειράζει· νά μοῦ γράψῃς μόνον ὅταν σοῦ ἐπιτρέπουν τά μαθήματα· φτάνει νά μή μέ ξεχνᾷς·) ***Ἄστρον τῆς Αὐγῆς*** (ἔλαβα τή συνδρομή σου γιά τό 1935 καί σ' εὐχαριστῶ γιά τήν προθυμία καί γιά τίς εὐχές· σοῦ εὔχομαι κι' ἐγώ καλή πρόοδο κι' αὐτόν τό χρόνο πού κάνεις στό σπίτι μαθήματα Α' Γυμνασίου· τό ψευδώνυμό σου γιατί νά τ' ἀλλάξῃς; δέν ὑπάρχει λόγος·) ***Βάσον Δ. Κιόρτην*** (γιατί νά σοῦ ἀπαντήσω μέ ἀρχικά; μήπως θά σοῦ πῶ κανένα κρυφό; εἶσ' ἕνα καλό παιδί πού μ' ἀγαπᾷς καί θέλεις νά πάρῃς καί ψευδώνυμο νά μπῇς στήν κίνησή μου· πολύ εὐχαρίστως, σέ περιμένω· χαίρω πολύ πού ἡ ὑγεία σου βελτιώθηκε τώρα κι' εὔχομαι νά γίνῃς ἐντελῶς καλά·) ***Δημ. Χ. Χαρισιάδην*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, δέν πειράζει, σοῦ ἔστειλα Ὁδηγό καί περιμένω·) ***Διδωρικιωτάκι*** (πολύ ὡραῖα μοῦ τά γράφεις· κι' ἐγώ χάρηκα πολύ πού ὁ γυμνασιάρχης σας σᾶς ἀπαγόρευσε τά ἀκατάλληλα· περισσοτερικά καί σᾶς σύστησε νά διαβάζεται μόνο ἐμένα· σοῦ ἔστειλα τό 4 φυλλάδιο·) ***Μεγάλην Ἑλλάδα, Ἴσιδα*** κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετά τήν 5 ***Νοεμβρίου*** θά παντήσω στό ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 271ου Διαγωνισμ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδ. τούτου δεκταί μέχρι 10 Ἰανουαρίου.

604. Δεξίγριφος

Θεὸν ἀπὸ τοὺς δώδεκα
Μ' ἕνα νησάκι ἑνώνω
Κι' ὄνομα φανερώνω
Ποὺ τόχανε Φιλόσοφοι
Παλιοί, Γραμματικοί
Καὶ Μαθηματικοί.

Τρύπα στό Νερό

605. Στοιχειόγριφος

Καλόφωνος, κακόφωνος.
Αὐτὸς τό ἴδια ψάλλει.
Ἀλλά χωρίς κεφάλι,
Μοῦ φαίνεται παράξενο:
Πηδήματα ποὺ κάνει
Καὶ τί ψηλά ποὺ φτάνει!

Πρίγκιψ Σερνίν

606. Μεταγραμματισμός

Κράτος εἶμαι στήν Εὐρώπη,
Μ' ἂν μοῦ ἀλλάξῃς τάρχικό,
Σά χαμένοι πᾶν' οἱ κόποι:
Μικρή πόλι θά γινῶ.

Ἀσκληπιός

607. Παλαιόν Αἴνιγμα

Ἄγγελος ἄλαλος
Ἐπιστολήν ἄγραφον
Εἰς πόλιν ἀθεμελίωτον
Τό πάλαι ἐκόμισε.

Ἀθῶα Ὕπαρξις

608. Δίζυγον

```
* * * * * * *   Νάντικατασταθοῦν
  *       *     οἱ ἀστερίσκοι διά
* * * * * * *   γραμμάτων ὥστε νά
  * *     * *   ναγινώσκωνται: Ὀ-
  * *     * *   ριζοντίως, ἄνω, κράτος τῆς Εὐρώπης· κάτω, πόλις τῆς Ἰ-
  * *     *
  *       *
```

ταλίας. Καθέτως ἐξ ἀριστερῶν κατά σειράν· ἀργοναύτης, κράτος τῆς Εὐρώπης, ὁ κάτω λαός, ποτόν.

Κεραμίδιος Γάτος

609. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 4 5 6	=Πόλις
2 1 5 6	=Θηρίον
3 1 2 2 5	=Μυθολ. τέρας
4 3 4 5 6	=Νῆσος
5 4 3 6 6 3	=Δοξολογικόν
6 1 2 4 5 6	=Ἄγγλος ναύαρχος

Κομήτης

610. Πρόβλημα

Εἰς μίαν τάξιν μικτοῦ σχολείου ὁ ἀριθμός τῶν μαθητριῶν ἦτο τό $^1/_3$ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν. Μίαν ἡμέραν ἀπουσίασαν 4 μαθηταί, καί τότε ὁ ἀριθμός τῶν μαθητριῶν ἔγινε τό $^2/_5$ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν. Πόσοι μαθηταί ἦσαν καί πόσαι μαθήτριαι;

Κερκυραῖος Ζιζάνιος

611. Ποικίλη Ἀκροστιχίς

Τό πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τό δεύτερον τῆς δευτέρας, τό τρίτον τῆς τρίτης καί καθεξῆς, ἀποτελοῦν ἀρχαῖον λυρικόν ποιητήν:

1, Τάξις ζώων μέ διπλῆν φύσιν· 2, Ἀπόστολος· 3, Σχολικόν ἐπίπλον· 4, Πόλις τῆς Θεσσαλίας· 5, Ρήτωρ Ἀθηναῖος· 6, Ὁμηρικός ἥρως· 7, Θεός ἀρχαῖος· 8, Ἄλλος ρήτωρ. **Πειραιωτάκι**

612. Μικτόν

νδρν - εἰσω - σο - η - τφς

Σφίγξ

613. Γρίφος

```
                    λεκλεκλεκ λεκ
                    λεκ       λεκ
Πόλη κλ ἤτοι ὅλ' ἡ γῆ δ' λεκ  λεκ
                    λεκ       λεκ
                    λεκ       λεκ
```

Λυσόχαρτο

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 35

407. Γύψος (γύψ, ὄς). 408. Γαρίς (γᾶ, ρίς).—409. Νίσυρος-Σῦρος.— 410. Πάρος-φάρος-λάρος-Χάρος.— 411.

```
ΝΑΞΟΣ ΗΔΙΑΣ ΑΡΑ
 Ω   Υ Β   Η Ρ
 Ι  ΙΑΝ Ο ΝΗΜ Ε
 Ρ  Ο   Ι Υ   Μ
ΑΝΑ ΝΕΡΩΝ ΞΑΝΘΗ
```

412. ΧΑ - ΛΕ - ΠΑ - ΔΕ - Α Ι - ΝΑ - ΠΑ - ΝΑ - ΜΑΣ 413. ΜΑΡΔΟΝΙΟΣ (ἀρμόνιον, ὁμόνοια, νομός, Ἰνδίαι, Σάμος).—414-418. Διά τοῦ Ω: ***κώμη, χρῶμα, σῶμα, βωμός, ἄνω.***—419. Ἔξ ὄνυχος τόν λέοντα. — 420. ***Ἁμαρτάνων μετανάει*** (α μ' αρ, τ' ἄν ὄν, μέ τᾶ νό, ἡ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 ἔως 10 τό πολύ λέξεις μέ ἁπλά στοιχεῖα δρ. 6, τό ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις· μέ παχέα δέ στοιχεῖα δρ. 1 καί μέ κεφαλαῖα δρ. 1,50. Ὁ χωρίστος στίχος δρ. 5. Οἱ μή συνδρομηταί πληρώνουν τά διπλά. Ἡ προπληρωμή εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΔ'—522]

Νινούλα, Ναυτοπούλα τῆς Ἄνδρου, Μιμόζα, περιμένω γράμματά σας.

Νικήτρια Ἑλλάς

[ΔΔ'—523]

Φαίδρα, τί γίνεσαι; Μέ θυμᾶσαι; Ὡραῖα τήν ἔπαθες. ***Τρ. Τρ.***

[ΔΔ'—524]

Ἐλίζα *Δάντε*, δέν θά σᾶς ξεχάσω *ποτέ!.. Κόρη τοῦ Βόλγα*, χρόνια πολλά καί... μυαλό περισσότερο!..

Πρίγκιψ Σερνίν

[ΔΔ'—525]

Ἀγαπημένη Μίκυ Μάους, ραίνω μ' εὐχές καί μᾶρα τή γιορτούλα Σου.

Φίλημα Σκιᾶς

[ΔΔ'—526]

Ἀγαπημένε Μ. Βρυώνη, γιά τή γιορτούλα Σου δέξου «μύριες καρδιόβγαλτες εὐχούλες»!..

Νίτσα, Ἀνθούλα, Ἀντιγόνη

[ΔΔ'—527]

Ἀγαπημένοι, ***Ρέμβη, Ναυτόπουλο***, ἡ γνωριμιά Σας μοῦδωσε τήν πιό γλυκειά χαρά.

Ἀγνή

[ΔΔ'—528]

Μυρτίλλη, ***Πριγκιπέσσα***, ποτέ δέ θά ξεχάσω τίς ὧρες πού περάσαμε μαζί παντοῦ καί ξέχωρα στό Μουσεῖο καί τήν Προκυμαία.

Ἀγνή

[ΔΔ'—529]

Τρελλούλα, ***Ρεβολτέ***, σᾶς ξεύρουμε. ***Σανθῆ Γόησσα***, πῶς περνᾶς στήν Νάξο; Γιατί ἔχεις τά μαλλιά σου ξασπρισμένα καί μοιάζουνε μέ ἄχυρα φρεσκοθερισμένα;

Σφίγξ τῶν Πάγων, Ἀγριοβιολέττα

[ΔΔ'—530]

Τή γιορτούλα τῆς ***Μίκυ-Μάους*** ἡ ***Χωρίς Φτερά—Χαλιμά*** ραίνουν μέ καρδιόβγαλτες εὐχούλες.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι